

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ, ШАҲАР
КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 214 (445)

28

ОКТАБРЬ

ЖУМА

1955 ЙИЛ

БАҲОСИ

20 ТИНИН.

Халқаро ҳамкорлики янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун!

Бугун Женевада Совет Иттифоқи, Қўшма Штатлар, Англия ва Франция ташқи ишлар министрларининг кенгаши очилди. Бу кенгаш тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқлари Женева Кенгашининг Директиваларига мувофиқ қўйилди.

Тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгаши муҳим тарихий воқеа бўлиб, чунки у, СССР, АҚШ, Англия ва Франция ўртасидаги муносабатларда бўрилиш бошлди. «Ўзвонлиқ позиция» таянчи сибас ва «совуқ» муносабатлар уруши» сибаси Женевада бирёқда йиғиштириб қўйилган эди. Кенгаш давлатлар ўртасидаги муносабатларда ишончли мустаҳкамлашга, халқаро вазиятдаги кескинликини қаматиришга, социал-иқтисодий ўзгаришлар турлича бўлган давлатларнинг тинч тутув бўлиб яшани мумкин, деган ишончли мустаҳкамлашга эришди. «Женева руҳи» — тинчлик ва халқаро ҳамкорлиги манфаатлари йўлида халқаро миқёсда ҳамкорлик қилиш руҳи пайдо бўлиб.

Ташқи ишлар министрлари Женева кенгашининг Директиваларига амал қилиб, шу йил июнь ойида тўрт давлат ҳукуматларининг Бошлиқлари бошлаган ишчи давом этдиришлари лозим. Бу аса, Женевадаги Кенгашнинг алоҳида аҳамияти борлигини кўрсатади.

«Женева руҳи»ни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, ҳал этилмаган халқаро проблемаларни давлатлар ўртасида ишончли мустаҳкамламоқ, халқаро кескинлигини янада юмшатиш ва тинчлик ишчи мустаҳкамламоқ манфаатларини кўзлаб ҳал қилиш йўлларини қидириш керак — ташқи ишлар министрларининг Кенгаши олдида турган вазифа шудир. Бу вазифани ҳал қилиш йўлида катта қўлай имкониятлар бор, муайян қийинчиликлар ҳам бор.

Тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгашидан бери ўтган уч ой вақт «Женева руҳи» барча тинчликсевар халқлар томонидан қўллаб-қувватланганлигини кўрсатади.

Муҳим халқаро воқеалар «Женева руҳи»нинг, тинчлик манфаатларини кўзлаб давлатлар ўртасида ҳамкорлик қилиш руҳининг самарали ривожлантириш бораётганлигини кўрсатиб бериши даҳил бўлди. Ҳаммаини фикрича, мана шу халқаро воқеаларнинг маркази Москва бўлди.

Совет Иттифоқи Германия Федерал Республикаси билан муносабатларини нормаллаштириш мақсадида у билан дипломатик муносабатлар ўрнатди. Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида Шартнома тузилди. Бу иккада тадбир мавжуд реал аҳволи ҳисобга олиш асосида Германия проблемасини ҳал қилиш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўйилди.

Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамлаш тўғрисидаги Совет-Финляндия Шартномасининг мuddати узайтирилганлиги ҳамда Порккала-Удд истеҳком районининг ижарага фойдаланиш мuddати тугамасдан анча илгари Финляндияга тошпиратилганлиги Совет Иттифоқининг ўз шимолий қўни билан дўстона муносабатларини янада мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Совет ҳукумати қўроқсизлигини проблемасини тезроқ ҳал қилиш манфаатларини кўзлаб бирқанча тадбирлар кўрди.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг қўроқсизлигини проблемаларига доир конкрет таклифларини баён қилиб АҚШ президенти Д. Эйзенгауэрга юғм макутуби мана шу тадбирларнинг энг муҳимлигини билдирди. Совет жамоатчилигини шу фактни мамнуният билан қайб қилдики, Д. Эйзенгауэр Н. А. Булганин макутубига жавобан ўзининг жавобига бир мамлакат томонидан иккинчи мамлакатга ҳужум қилишнинг олдини олиш мақсадида контроль постлар ташкил этиш тўғрисида Совет ҳукуматининг таклифига ўзининг ҳайрихоҳлиги билан қарайётганлигини билдирди.

Қўроқсизлигини тўғрисидаги совет таклифлари конрет ишлар билан мустаҳкамланди. Совет Иттифоқи ўз қўниларининг Австриядан мuddатидан олдин олиб чиқиш кетди ва ўз қўроқли кучларини анча қамайтирди.

СССР билан бошқа мамлакатлар ўртасида парламент делегациялари айирбормаланиш пайида бораётганлиги, Совет Иттифоқининг иқтисодий ва маданий алоқалари кенгайиб бораётганлиги, туризм ривожлантиришнинг «Женева руҳи»ни ривожлантириш ишида жиддий аҳамиятга эгадир.

Шу нарсани айтиб ўтиш керакки, Хитой Халқ Республикаси ҳам халқаро кескинликини юмшатиш ва «Женева руҳи»ни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб ташқи сибас соҳасида бирқанча тадбирларни амалга оширди. АҚШ билан ҳал бўлмаган масалаларни бартараф қилиш, Узоқ Шарқда тинчликни ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлида ўзининг куч ва гайратини сарфлашни давом эттирди. Полята, Чехословакия, Венгрия, Албания ўз қўроқли кучларини қамайтирди. Индонезия, Бирма, Индонезия Шарқи-Жанубий Осиёдаги ҳарбий блок томонидан қилинаётган ҳарбий таъбирларларга нисбатан марҳалла кўриб бўлиб чиқилди. Югославия ва бошқа мамлакатлар ҳам тинчликни мустаҳкамлаш ишига муайян ҳисса қўшдилар.

Броқ, халқаро кескинлигини янада қамайтиришга бўлаётган иттилий, афсуски, шу вақтгача умумий тус олмагадиги тўғрисида индамай ўтиш нотўғри бўлар эди.

АҚШ, Англия, Франция ва бошқа баъзи мамлакатлардаги бирқанча арбобларнинг очидан-очид айтаётган гаплари шу давлатлардаги муайян доираларнинг зарарли хомхаллардан ҳали ҳам воз кечмаганликларини ва ўз олдларига қўйган мақсадларига «ўзвонлиқ позиция»га таянчи сибас эрдими билан эришиш мумкин деб халқуғача ўйлаётганликларини кўрсатади.

Бундай позиция йўқотиб қўйганликларини: улар «ўзвонлиқ позиция»га таянчи сибас шу сибас маддоҳларига муваффақиятсизликдан бошқа шу вақтгача ҳечбир натижа бермаганлиги билан ҳисоблашсини истамаётганликларини кўрсатади. Бу сибаснинг пучлиги ва зарарли эканлигини турмушнинг ўзи исбот қилиб берди.

Ташқи ишлар министрларининг Женева Кенгашида катта халқаро проблемаларни ҳал қилмоқ учун самарали тадбирлар муҳоама қилиниши керак.

Умумевропа хавфсизлигини таъминлаш масаласи Европа халқлари учун, ҳаттоки, Европадан бошқа жойлардаги халқлар учун ҳам жуда катта аҳамиятга эга. Совет Иттифоқи шу нарсатга аминдирки, ҳарбий гуруҳлар тузиш сибасига хотима берилган тақдирдагина, Европанинг барча давлатлари, шунингдек АҚШ ҳам тинчлик учун курашда ўзларининг куч ва гайратларини бирлаштирганлари тақдирдагина Европа давлатларининг чинакам хавфсизлиги таъминлиши мумкин ва лозим.

Женева Кенгашининг Директиваларида айтиб ўтилгандек, тўрт давлат ҳукуматларининг Бошлиқлари «эркин сайловлар» ўтказиш востаси билан Германия масаласини ҳал қилиш ва Германияни қайта бирлаштириш герман халқининг миллий манфаатларига ва Европа хавфсизлиги манфаатларига мувофиқ равишда амалга оширилиши лозим деган фикрга келдилар. Бундан шу келиб чиқадики, Германиянинг қайта бирлаштирилиши Умумевропа хавфсизлиги проблемасининг ҳал қилинишига бевосита боғлиқдир.

Ғарб давлатларининг баъзи намоёндалари ҳозирги вақтда бу масалани ўзларича бурниб, ақинча, хавфсизлик проблемасининг ҳал қилиниши Германия проблемасининг ҳал қилинишига боғлиқдир, деб даво қилмоқдаларки, бу факт кишини айниқса ҳайратда қолдиради. Масалани бу тахлитда қўйиш тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг ташқи ишлар министрларига берган Директиваларига бутунлай қарама-қаршилар ва буни танқид қилиб ўтиришнинг ҳам ҳоҳлати йўқ.

Германия проблемаси реал вазиятни ҳисобга олиш асосидагина, Германия Демократик Республикаси билан Германия Федерал Республикасининг ҳамкорлиги қилини ва уларнинг тинчлик ҳамда прогресс манфаатларини кўзлаб бир-бирлари билан ақинлашувлари натижадигина ҳал қилиниши мумкин.

Европа хавфсизлиги масаласини ва Германия масаласини муваффақиятли ҳал қилмоқ учун қўроқсизлигини масаласини ҳал қилишда муҳим натижага эришиш биринчи даражада аҳамиятга эгадир. Маълумки, бу проблеманинг бирқанча муҳим аспектида СССР, АҚШ, Англия ва Франциянинг позициялари бир-бирига мос келиб қолди ва баъзи давлатларнинг вақиллари тўққонлиқ қилаётганлигига Бирлашган Миллатлар Ташкилати Қўроқсизлиги комиссияси Кичик комитетининг ишида олға силишга ҳалақат берди. Бамаалаҳат қарорларга келишни таъминлаш масаласида виждонига қарши жиноят бўлар эди, бундай бамаалаҳат қабул қилинган қарорларнинг тинчлик иши учун бўлган қиммати ҳақиқатдан ҳам жуда катта бўлар эди.

Ҳеч шубҳасиз, барча мамлакатлар халқларининг манфаатлари йўлида Шарқ билан Ғарб ўртасидаги алоқаларини ривожлантириш масаласини ҳал қилиш катта аҳамиятга эгадир. Бу соҳада баъзибир ишлар қилинди, лекин бу қилинган ишларни мавжуд имкониятларга қараганда асло етарлиқ деб бўлайди.

Ташқи ишлар министрлари кенгашининг кун тартибига турган масалалар ижобий ҳал қилиниши мумкинми? Ҳа, бу масалаларни ижобий ҳал қилмоқ учун гарчи муайян қийинчиликларни енштиш тўғрисида келган тақдирда ҳам, бу масалалар ижобий ҳал қилиниши мумкин ва лозим. Бўлиб ўтган музокаралар вақтида ва асосан тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгаши вақтида ҳал этилмаган халқаро масалалар бўйича нукта назарларни янада бир-бирига ақинлаштиришга реал имконият берилган муҳим асосий позициялар белгилаб берилган эди.

Ташқи ишлар министрларининг кенгаши «Женева руҳи»ни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш йўлида борса, бу кенгашнинг ҳамма қатнашчилари халқаро кескинлигини қамайтириш манфаатларига, тинчликни ва халқларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш манфаатларига мос келадиган, бир-бирларига мақбуз бўладиган қарорларга келишга астойдил иштироклар, у ҳолда ташқи ишлар министрларининг Кенгаши ўз олдига тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгаши томонидан қўйилган вазифаларни бажаради.

(«ПРАВДА»нинг 27 октябрдаги бошмақоласи).

ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси
Ўртоқ К. Е. ВОРОШИЛОВГА

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси
Ўртоқ Н. А. БУЛГАНИНГА

Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари
ва Ташқи Ишлар Министри

Ўртоқ В. М. МОЛОТОВГА

Хитой Халқ Республикаси барпо бўлганлигининг олти йиллиги муносабати билан юборган табрикларининг бизни ва мамлакатимиз халқини гоёт руҳлантирди, бунинг учун Сизларга ва совет халқига самимий ташаккур билдиришим.

Хитой халқи ўз байрамнинг қувончи кунларида ўзининг ўтган олти йил ичида эришган барча муваффақиятларини аслаб, улар Совет Иттифоқининг ҳамма соҳаларда бизга кўрсатган жуда катта ёрдами учун унга чин қалбдан миннатдорчилик ҳислари билан тўлиб-топмоқда. Хитой халқининг ҳарбир муваффақияти улар Совет Иттифоқининг мана шу ёрдами билан қамбарчас боғланган.

Совет Иттифоқи кейинги вақтларда ўз ташаббус билан ташқи сибас соҳасида бирқанча тадбирлар кўрди, бу аса, халқаро кескинлигини янада юмшатишга олиб келди.

Хитой ҳукумати ва хитой халқи Совет Иттифоқининг тинчлик йўлида сарф қилган бугун куч ва гайратини тўла равишда қўллаб-қувватлайди.

Яшасин бугун дун'ода тинчликнинг таянчи — улар Совет Иттифоқи!

МАО ЦЗЭ-ДУН
ЛЮ ШАО-ЦИ
ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ

Пекин шаҳри, 1955 йил, 24 октябрь.

Н. С. ХРУШЧЕВ Бирма Иттифоқи Бош Министри У Ну блан суҳбат қилди

ЯЛТА, 26 октябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчев бугун Бирма Иттифоқи Бош Министри У Нуни қабул қилди ва у блан суҳбатлашди.

Суҳбатда А. И. Микоян, А. И. Кириченко қатнашдилар. Суҳбат вақтида Бирма томонидан — Бирманинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Монг Он, Бирманинг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Хла Маунг ва Бирманинг Буюк Британиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Чин; совет томонидан — СССР Ташқи ишлар министрларининг Ўринбосари Н. Т. Фёдоров ва Совет Иттифоқининг Бирмадаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Д. Шибборин ҳозир бўдилар.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида ҳар икки мамлакатни қизиқтирган турли масалалар устида фикр олишилди.

Бирма Иттифоқи Бош Министри У Ну шарафига Н. С. ХРУШЧЕВ ҳузурида зиёфат

ЯЛТА, 26 октябрь. (ТАСС). Бугун Н. С. Хрушчев Бирма Иттифоқи Бош Министри У Ну шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Бирма томонидан Бош Министр У Ну, унинг рафиқаси До Мья И, Бирма Иттифоқининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Монг Он, Бирма Иттифоқининг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Хла Маунг, Бирма Иттифоқининг Буюк Британиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Чин ва унинг рафиқаси Чин хоним, бош министр секретари У Тан, полковник Луанг Джи, шунингдек уларнинг ҳамроҳлари У Хла ва У Ние ҳозир бўдилар.

Зиёфатда совет томонидан А. И. Микоян, А. И. Кириченко, Украина ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. С. Сенин, СССР Ташқи ишлар министрларининг Ўринбосари Н. Т. Фёдоров, СССРнинг Бирма Иттифоқидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Д. Шибборин, Украина ССР Ташқи ишлар министрларининг Ўринбосари С. А. Сипченко, Украина Коммунистик партияси Крим обкомининг секретари Н. П. Суркин, Крим область ижроия комитетининг раиси М. Г. Кузьменко, Украина КП Ялта шаҳар комитетининг секретари С. Ф. Мехунов, Ялта шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси А. М. Тарасов, СССР Ташқи Ишлар Министрларининг мас'уа ходимлари ҳозир бўдилар.

Зиёфат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

Бирма Иттифоқи Бош Министри У Ну Қримга келди

СЕВАСТОПОЛЬ, 26 октябрь. (ТАСС). Севастополь аэродроми чиройли қилиб безатилган. Рус ва бирма тилларида: «Бош Министр У Нуга салом, хушкеламиз!» деган сўзлар ёзилган қизил алтунларни денгиз шамоли ҳилиратиб турибди. Бирма Иттифоқи, СССР ва Украина ССР давлат байроқлари маҳталарда ҳиллаламоқда.

Севастополь аҳолисида юзлаб кишилар, шаҳардаги совет ва жамоат ташкилотларининг вақиллари бирмалар меҳмонларни кутиб оломоқ учун келганлар. Кутиб олишга чиққанлар орасида Украина ССР Ташқи ишлар министрларининг Ўринбосари С. А. Сипченко, меҳнаткашлар депутатлари Крим область Совети ижроия комитетининг раиси М. Г. Кузьменко, Севастополь шаҳар ижроия комитетининг раиси С. В. Сосницкий, Украина ССР Олий Советининг, меҳнаткашлар депутатлари Крим область ва Симферополь шаҳар Советларининг депутатлари, маданият арбоблари, журналистлар бор.

Меҳмонлар тушиб келган самолётлар соғ 14 да эрга қўнaldi. Бирма Бош Министри У Ну, унинг рафиқаси До Мья И, Бирманинг СССР даги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Монг Он, Бирманинг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Хла Маунг, Бирманинг Буюк Британиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси У Чин ҳамда унинг рафиқаси Чин хоним, Бош министр секретари У Тан, полковник Аунг Джи, шунингдек У Хла ва У Ние самолётлардан чиқдилар. СССР Ташқи ишлар министрларининг Ўринбосари Н. Т. Фёдоров, Совет Иттифоқининг Бирмадаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Д. Шибборин ва СССР Ташқи Ишлар Министрларининг мас'уа ходимлари улар билан бирга Севастопольга келдилар.

Меҳнаткашлар депутатлари Крим область Совети ижроия комитетининг раиси М. Г.

БИРМА ИТТИФОҚИ БОШ МИНИСТРИНИНГ ҚРИМДА БУЛИШИ

СЕВАСТОПОЛЬ, 26 октябрь. (ТАСС). Бош Министр У Ну ва унинг ҳамроҳлари «1854 — 1855 йиллардаги Севастополь мувофаси» панорамасини бориб кўрдилар. Меҳмонлар сан'атининг бу гўзал асарига қойил қолганликларини айтдилар.

Меҳмонлар панорамани кўриб бўлганлардан кейин шаҳарни тамоша қилдилар. Улар Нахимов проспектидаги, Бошша

Ишчилар, колхозчилар, совет интеллигентлари! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'ездини меҳнат унумдорлигини ошириш учун, давлат планларини тўла ва ошириб бажариш учун, халқ хўжалигини янада зўр бериб ривожлантириш учун курашда янгидан-янги меҳнат муваффақиятлари билан муносиб суратда кутиб олайлик!

(«Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 38 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Чақириқлари»дан).

Областимиз меҳнаткашлари КПСС МК Чақириқларига амалий иш блан жавоб бермоқдалар

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетиде

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитети пахтани йиғиб-териш ва тайёрлаш асосидан районлар, МТС, колхоз ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1955 йил 21 октябрдан 25 октябргача бўлган якуинини кўриб чиқиш қарор қилдилар.

1. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўмаки билан байроғи Юрчириқ районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ Иброҳимов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абдуллаев, пахта заводининг директори ўртоқ Дериглазов) берилсин. Байроқ Сирдарё районидан олиб берилсин. Юрчириқ районига ўтган бешкунликда 7,07 процент пахта тайёрлаб, йиллик планини 77,25 процент миқдорда бажарган, тошпирлан пахтанинг сифати яхши бўлган.

2. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўмаки билан байроғи Оқйўрган райониде Сталин номи 17-нчи совхозга (директори ўртоқ Аҳмедов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Комилов) берилсин. Байроқ Сирдарё районидеги Малик совхозидан олиб берилсин. Совхозда ўтган бешкунликда

да 7,61 процент пахта тайёрлаб, йиллик план 63,61 процент миқдорда бажарилган, тошпирлан пахтанинг сифати яхши бўлган.

3. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўмаки билан байроғи Пахта машина-трактор станциясида (директори ўртоқ Коломейцев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Болтаев) қолдирилсин. Бу МТС ўтган бешкунликда машина билан пахта териш планини 40,7 процент миқдорда бажарган, терилган пахта яқори сифат билан қабул қилинган.

4. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўмаки билан байроғи Бўна районидеги Ленин номи колхозда (колхоз раиси ўртоқ Наримова, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Иброҳимов) қолдирилсин. Колхоз ўтган бешкунликда 10,1 процент пахта тайёрлаб, йиллик планини 100,0 процент миқдорда бажарган, тошпирлан пахтанинг сифати яхши бўлган.

5. Юрчириқ районига кўмаки билан байроғи пахтани бериш пахтани кўда ва машинада теришда намуна кўрсатган колхозчилар, МТС ишчиларини мукофотлаш учун 5 минг сўм пул ҳам берилсин.

Ленин номи колхоз а'золарининг муносиб жавоби

КПСС Марказий Комитетининг байрамолди Чақириқлари а'лон қилинмасдан бир кун илгари Бўна районидеги Ленин номи колхоз йиллик планини бажариб деб қолган эди. Колхозчилар партия Марказий Комитетининг жанговар Чақириқларини ўқиб чиққач, пахта тайёрлаш сур'атини кескин ошириб юбордилар. Шу кунин йиллик планининг 2,5 проценти миқдорда пахта тайёрлаб, пахта тошпириш плани 100 проценти адо этилди.

Колхоз а'золари шу кунларда сур'атни ера бўлаштириб, далада қолган барча ҳосилин тезроқ йиғиб-териб олиш ва уни ўз вақтида давлатга тошпириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

— Пахтакорларимиз ва бизда хизмат қилаётган механизмларимиз — дейди колхоз раисаси Робия Каримова, — 690 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан пахта тошпириш тўғрисидаги социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун

байрамолди мусобақасини тобора кучайтириб ишламоқдалар. У. Қўметов, Х. Қурбонқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг, Эшонқул Маманазоров бошлиқ эвонинг а'золари мажбурият ҳисобига пахта тошпириб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Ҳозир бу бригада ва эвонлар давлатга пландан ташқари ҳар гектар ердан 3—5 центнердан ошириб ҳосил тошпириб қўйдилар.

Колхознинг ўртоқ Жўра Тилозов раҳбарлик қилаётган 2-нчи участкасида йиғим-терим ишлари айниқса намунали якуланаётди.

Ленин номи колхоз пахтакорлари шонли партияимизнинг байрамолди Чақириқларига амалий жавоб бериш учун астойдил курашмоқдалар. Биз йиғим-теримни тезроқ якунлаб, келгуси йил мўл ҳосил учун ҳам мустақамл замин яратиб қўйиш мақсадида кузги-кишки тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш учун курашамиз.

Партиямиз Чақириғига жавобан

Қорасув районидеги кўп заводининг меҳнатсевар коллективини КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги муносабати билан чиқарган Чақириқларини ишлагичларини кўриб бермоқдалар. Илгори ишчилардан Исқандоров, Шероғиев, Кукушкинов каби ўртоқлар партияимизнинг жанговар Чақириқларига жавобан смена тошпиришга 150—170 процентдан бажариб, ҳаммага намуна бўлмоқдалар.

М. ЗАРИПОВ.



Оржоникиде районининг пахтакорлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги муносабати билан чиқарган Чақириқларини зўр ушшоқлик билан сивий кўтаринкилик билан кутиб олдилар. Суратда: шу райондаги Сталин номи колхозининг Биринчи бригада даласида кутубхоначи-агитатор ўртоқ М. Икромов колхозчиларга КПСС МКнинг байрамолди Чақириқларини ўқиб бермоқда.

В. Салов-фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Юзаки раҳбарлик оқибати

Бекобод район колхозчилари, совхоз ишчилари, МТС ва совхоз механизаторлари, кишлоқ хўжалик мутахассислари, пахтачиликни ривожлантириш юзасидан ўтган йилги Тошкентда бўлиб ўтган кенгаш Мураккабига амак қилиб, бу йил ўтган йилга нисбатан пахтадан мўл ҳосил ештирилди, бу берган қийинчиликларни енгиб, ҳал қилуви даврига етиб келди. Ўшда ҳамма гап қарийб 19 минг гектар пахта майдонига етиштирилган мўл ҳосилини ўз вақтида ва ера ҳам нобуд қилмай, ушқоқлик билан териб олишдан иборат. Хўш, ҳозирги кунларда Бекобод районида аҳвол қандай?

Райондаги бирорта колхозлар пахта йиғим-теримида ушқоқлик билан киришди. Жумладан, Ленин номи колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти йиғим-терим оқидан бир қанча тадбирларни амалга оширди. Пахта йиғим-терими даврида айниқса агитация-пропаганда ишлари яхши йўлга қўйилди. Теримчилар ўртасида 7 марта лекция ўтказилди. Агитколлективга ушундан 15 агитатор колхозчиларга кундалик газеталарни ўқиб беришдан ташқари, илгор теримчиларнинг ишнинг кенг тартиб қилмоқдалар. Фарёд Гобназаров, Нилот Эшматов, Бахор Эсентурдиева сингари кўпмишчиларнинг иш тажрибалари амаллаштирилди. Айниқса агитаторлардан коммунист Фармонов, Усмонов ўртоқлар теримчилар ўртасида яхши иш олиб бормоқда.

Бу колхозда теримчиларга маданий-маънавий хизмат кўрсатиш ишга ҳам яхши эътибор берилди. Болалар боқчаларининг иш яхши йўлга қўйилди. Дала шийпонларида доимий равишда иссиқ овқат қилиб берилади. Колхоз клубида тез-тез кино фильмлар кўрсатиб турилади. Дала шийпонларида ҳам бир неча бор кино кўйиб берилади. Колхозчилар меҳнатига ўз вақтида ҳақ тўлаб берилади. Колхоз правлениеси ва колхоз бошланғич партия ташкилотидан илгор бригадаларга ҳар 10 кунда кўчма Қизил байроқ билан бирга қимматбаҳо мукофот бермоқда. Бу тадбирлар натижасида теримчилар ўртасида социалистик мусобақа қилиб кетди, пахта терим муваффақияти лавом этиб, колхоз районида иккинчи ўринга чиқиб олди.

Райондаги Сталин номи, «Қизил пахтакор» колхозларида ҳам пахта теримига шу ҳилда ушқоқлик билан киришилганлиги, пахта тайёрлаш тез сур'ат билан бормоқда.

Лекин райондаги ҳамма колхозларда ва совхозларда пахта йиғим-терими шу ҳилда ушқоқлик билан олиб борилаётган деб бўлмайди.

Райондаги 1-нчи МТС зонасида 220 гектар пахта майдонига ага бўлган Биринчи номи колхоз бор. Мана шу колхозга район партия комитети ўз ходимларидан Тўхтахоп Қуватова, Б. Саримқоқов ўртоқларини

вакил қилиб юборган. Шунингдек, 1-нчи МТС зонаси бўйича райком инструктори Умркуз Худойберганов кўп вақтини мана шу колхозда ўтказди. Райкомнинг зона бўйича секретари ўртоқ Н. П. Ким ҳам тез-тез келиб туради. Лекин бу колхозда оммавий-сиёсий ишлар йўлга қўйилмаган. Йиғим-терим даврида колхозчилар ўртасида бирорта лекция, суҳбат ўтказилмаган. Агитатор ўртоқ Абдуллаев «Йиғим-терим бошлангандан бери, агитация ишлари билан шугулланиётганим йўқ» дейди. Деворий газета, «Жанголар парақа» чиқмайди. Колхозда кўчма Қизил байроқ бўлгани ҳолда, ҳечқанда берилмаган. Биз колхозга борган кун иш колхоздаги теримчилардан фақат 2 киши кунлик нормани бажарди, ҳолос. Меҳнат унуми паст, меҳнат интизоми бўш. Шунинг натижасида бу колхоз пахта теримида энг орқада қолган. Хўш, бу колхоздаги райком вакиллари нима иш қилиб юборилди?

Райком ходимлари колхозларда ма'лум мақсад, конкрет план асосида иш олиб бормайдилар. Колхозларга бориб қолсалар, асарига нима тушиб қолса, ўшундан иш бошлайдилар, кўп вақт иш билан юзаки шугулланидилар. Биз ўртоқ Худойбергановнинг иш пилани билан танишмоқчи бўлганимизда, у иш пилани йўқлигини, кейинги вақтларда ўртоқ Н. П. Кимнинг топириги билан план тузилмай қўйилганини, бунинг ўрнига ҳафталик топириқ олиб йиллаштиганини айтиди. Лекин ўртоқ Худойбергановнинг кўндала ҳафталик топириқ ҳам йўқ эди. Ўртоқ Худойберганов кўндала абжир, сўзаси, ишбилармон қўрилди. Лекин конкрет масалалар юзасидан у билан суҳбатлашиб қолсангиз, ҳечнарсани билмайди. У Киров номи, Молотов номи, Дзержинский номи ва «Волшебный» колхозларига боришга қарайди. Аммо у бу колхозларга қанча коммунист боришини, бу коммунистларнинг нима билан шугулланиётганини, уларнинг авангардик роли нимадан иборат эканлигини, қанча коммунист колхоз ишчиликларинида ишлаб турганини билмайди. Бошқа инструкторлар ҳам уш устуви ҳам айнан шундай. Масалан, Ленин номи колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Аҳмедов райком инструкторларининг иш усулини ҳақида бундай дейди:

— Райкомнинг 2-нчи МТС зонаси бўйича инструктори ўртоқ Мўминов колхозга келиб туради. Мендан қарор тайерми, вазос тўландими, статистик ҳисобот бериладими, деб сўрайди ва шу билан кетаверади.

Бекобод район партия комитети ходимлари нуқул хўжалик ишларига доир ишлар билан кўпроқ шугулланишган, партиянинг сиёсий ишлар тўғрисида эса кам ўйлайдиган бўлиб қолганлар. Райкомнинг биринчи секретари ўртоқ Эшойхўжаев колхоз раҳбарлари билан учрашганда, «кеча қанча пахта топириқингиз, бүгун қанча топириқингиз» деган сўраш билан оммавий-сиёсий иш олиб бормоқда. Ўртоқ Санцов агитаторлар билан тез-тез йиғилиш ўтказиб, уларга конкрет топириқлар бериб туради. Агитколлективга бириккан 28 агитаторнинг 16 таси коммунист, 7 таси комсомол а'золари.

МТС партия ташкилоти «механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишни қучайтириш билан пахта терим, ер ҳайдаш ва киши ремонт ишларини ташкил этишда КПСС XX с'езди паравига бошланган социалистик мусобақани тобора қучайтириш ва меҳнат соҳасида йиғилган-яғни муваффақиятларни таъминлаш учун курашда.

Ф. САНАЕВ,

Сирдарё районидagi 2-нчи МТС партия бюросининг секретари.

расиз?», деган саволдан нари ўтмайди. Ўртоқ Эшойхўжаев ҳам, райкомнинг иккинчи секретари ўртоқ Ганиев ҳам ҳали-ҳақа райондаги 504 партия а'зосидан ва 59 партия а'золигига қандидатдан қанчаси колхоз ва совхозларда бригада ва звено бошлиғи бўлиб ишланган, қанча коммунист пахта тарафатининг билмайдилар. Умуман, райкомда коммунистларнинг таъкилоти ролини кўрсатадиган бирорта ма'лум йўқ. Шунинг учун ҳам райондаги колхозларда колхоз хўжалигининг асосий тормаи бўлган пахтачиликка ишлаган коммунистлар камдан-кам топилади.

Қаганович номи колхозда 11 коммунист бўлгани ҳолда, шундан бирор киши пахтачилик бригадаларида ишлайди, теримга ҳам қатнашмайди.

Пахта йиғим-терими даврида колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни қучайтириш, меҳнатни тўғри ташкил этиш ва меҳнатга тўғри ҳақ тўлаш билан теримчиларни рағбатлантириш ишга кам эътибор берилмоқда. Райком ходимлари, вакиллари қанча пахта теримга ва топириқларни тўғрисидаги ма'лумотларни сурштиришлар-у, аммо оммавий-сиёсий иш билан шугулланишмайди.

Оммавий-сиёсий иш яхши йўлга қўйилмагани учун меҳнат интизоми бўшашиб, меҳнат унуми пасайиб кетди. Шунинг натижасида сўнгги ҳафта ишда Бекобод районда пахта терим сур'ати суясиб қолди. Район раҳбарлари бундай аҳволга пахта оқимлаганини сабаб қилиб кўрсатишга урилимоқдалар. Бу тўғри эмас. Масалан, Бүдённий номи колхознинг ўз теримчилари ўрта ҳисобда 38 килограмдан пахта тарафат бўлса, четдан келган ёрмчилар ўрта ҳисобда 42 килограмдан пахта термоқдалар. Ёрмчиларга ишониб, колхоз, совхозларда ишни бўшаптириб юбориш қабил ярама аҳвол районнинг қолқинига сабаб бўлмоқда.

Бундан ташқари, райондаги колхозларда 100 та пахта терим машинаси ишланган ва 6 ноябдагига 2500 тонна пахта терим лозим эди. Бу муҳим ишга эътибор берилмади. Ҳозир колхозларда 100 та пахта терим машинаси ўрнига фақат 6 та машина ишланмоқда.

Район партия комитетининг қишлоқ хўжалигига юзаки раҳбарлик қилмагани натижасида район қолдоқ бўлиб кетмоқда.

Бекобод район партия комитети, биринчи навбатда барча биро а'золари район меҳнаткашларини пахта йиғим-теримига тўла сафарбар этишлари, пахта тайёрлашда кескин бурлиш ясашлари лозим. Колхозчи ва механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишни, кўпмишчилар ҳаракатини қучайтириш райони қолқиндан қичаришда муҳим воситадир.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» муҳбири.

Мақтаб тажриба участкасида



Сталин районидagi Жданов номи 82-нчи мақтабда дарсад ташқари ишлар яхши ташкил қилинган. Мақтабда 10 дан ортққ фан тўғраги ишланмоқда.

Еш мичуринчилар тўғрагига биология ўқитишчи ўртоқ Р. Рашидов раҳбарлик қилади. Шу йил баҳорда мақтаб Мичурин участкасида «Будённий», «Чударско», «Слава» деб атагулч помидор, қарам ва «108-Ф» пахта нави экилган эди. Еш мичуринчилар бу экиларини ёз давомида яхшилаб парварин қилдилар. Айниқса, тўза тулариди мўл ҳосил тўланди. Терим олинган 20 килограмм «қолтин»дан 7 хил гербарий ясалди, мичуринчилар хонасига қўйилди. Бу гербарийлардан дарс процессида фойдаланилмоқда. Ўқувчилар Мичурин участкаси атрофига экилган 250 тушта яқин олма, олча, гило, шафтоли қўчатларини парварин қилмоқдалар.

Шу кунларда мақтабнинг ёш табиатшўнослари улуғ олим И. В. Мичурин туғилган кунга юз йил тўлини муносабати билан қичигдан табиатшўнос Мичурин ва унинг содиқ сафдоши Лисенковнинг портретларини ишланмоқдалар.

Сўрагид: биология ўқитишчи Гаффор Рашидов ёш мичуринчиларга «108-Ф» пахта навининг хусусиятларини сўзлаб бермоқда.

Текст ва фото Э. Кодировники

«Социалистик Ўзбекистон» журналининг 10-нчи сони чиқди

Ойда бир марта чиқадиган ижтимоий-сиёсий, сурати журнал «Социалистик Ўзбекистон»нинг октябрь сони босилиб чиқди.

Журналнинг бу сонида «Ватаншўмига кўпроқ пахта берайлик!» сарлавҳали бошмақола, «Халқ Хитойига» сарлавҳали редакция мақола босилган. Журналда Тошкент инструменталь заводининг бош инженери А. С. Атамановнинг «Завод марказининг парави» деган хўжаси, И. Ласкаловнинг «Раціонализаторлар», Д. Полинининг «Олти кун» сарлавҳали мақола, И. В. Мичуриннинг туғилганга юз йил тўлини муносабати билан Ўзбекистонда хизмат кўрсатган агроном Г. И. Салиевнинг «И. В. Мичурин» сарлавҳали суҳбат мақолалари ва бошқа материаллар босилган.

Маҳаллий газеталар саҳифаларидан

РАЦИОНАЛИЗАТОР ВА ИХТИРОЧИЛАР

БЛАН ИШЛАШ ЯХШИЛАНСИН

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми техникани янада тараққий этдириш, ишлабчиқарини, пухта ташкил қилиш ва социалистик саноатин янада юксалтириш юзасидан конкрет назиқаларни белгилаб берди.

Пленум қарориди раціонализатор ва ихтирочилар техникани янада тараққий этдиришда жуда катта куч эканликлари алоҳида таъкидлаб ўтилди. Брок айрим корхоналарда ишлабчиқарини новаторларининг ижодий ташаббуси ўз вақтида қўллаб-қувватланмаётган. Жумладан, Охангарон шаҳридаги 9-нчи пахтада шундай аҳволин кўриш мумкин.

«Ўзбекистон шахтери» газетасининг ўқитиб ўтишчига, қон участкасининг бошчилиги Лайко, участка механиги Левицкий, механика дехининг бошлиғи Котельников ва сасеар Алашқини ўртоқлар меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган раціонализаторлик таъқибини ишлаб чиқармоқда. Бу таъқиб ишлабчиқаринида амалга оширилса, транспортёрларни кўчириб ўратиш вақти 2 — 3 соатга қисқаради, кўмирин портлатиб, транспортёрга ортишин аса 2 марта тезлаштирилади. Шунга қарамай бу қимматли таъқиб ҳалигача қўлланилмай ётипти. Шахта раҳбарлари (бошлиғи Маев, бош инженери Мавшев ўртоқлар) КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг раціонализаторлик ва ихтирочилик ишларини яхшилаш ҳақидаги кўрсатмаларини қонқарисиз бажармоқдалар. Бу ишга коллективнинг эътиборини қаратмаётганлар. Шу туфайли ҳам пахтада раціонализаторлик таъқиблари жуда оз тушмоқда. Шахтадаги 100 та яқин инженер-техник ходимдан бори-йўғи 1 — 2 кишини раціонализаторлик ҳаракатида қатнаштириб, ҳолос.

Раціонализаторлик ҳаракатига қончилар оммасини жалб этиш, техника конференцияларни ўтказиш, раціонализаторлик таъқибларини тўпалам оёқларни уюштириш, айрим темалар бўйича энг яхши раціонализаторлик таъқибни учун қонқурс ўтказиш соҳасида партия, қасаба союз ташкилотлари ҳам етарли иш қилмаётганлар.

Газета ўзининг «Шахтерлар ижодий ташаббусига бошчилик қилайлик» сарлавҳали мақоласида бу соҳада жиддий қамчиликлар бор эканлигини кўрсатиб, 9-нчи пахта раҳбарларининг ишдаги жиддий нуқсонларни қаттиқ танқид қилди.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

Кўчирмачилик

Охангарон район партия комитетининг органи «Охангарон ҳақиқати» газетасининг 73-нчи сонида «Пахтачи хом, ифос ва чаногига қолдириб теримига йўл қўймайлик» сарлавҳали бошмақола босилган. Бу мақола Сирдарё районида чиқадиغان «Қизил юдуз» газетасининг 64-нчи сонида 8 кун илгари «Пахта хом, ифос ва чаногига қолдириб теримасин» деган сарлавҳа билан босилган эди. «Охангарон ҳақиқати» газетаси ходимлари (вақтинча редактори ўртоқ У. Нисов) «ёй», бу мақола иш қўлимиз билан ёганмиз, кўчирмачилик қилганимиз йўқ» деб да'во қилдилар. Тўғри, бир газетадан босилган мақоланинг сарлавҳаси бошқа бир газетадан босилган мақолага ўхшайи мумкин. Аммо абзацлари, жумлаари бир-бириникига ўхшайи жуда мақол. «Қизил юдуз» газетасида босилган бошмақола ўқиб қайчи билан шартга қиркиди, уер-бурери ўзгартирилди-у, бошмақолага терини топириқди.

«Қизил юдуз» газетасининг 11 абзацдан иборат бошмақолалига «Охангарон ҳақиқати» газетасида бир абзац қўшилди.

«Бу бюронинг а'золари, — деб ўқитиб ўтади газета, — шахтерлар томонидан илгари сурланган харбир янгилик, ижодий ташаббус ва раціонализаторлик таъқибини қўллаб-қувватлашлари, харбир таъқибини қабул қилиб, унинг авторига мукофот тўлабгина қолмай, бу янгиликни ишлабчиқаринида жорий қилиш, уни ехиргача етказиш устида жон қўйдиришлари зарур».

СУШИЛКА ХЎЖАЛИГИНИ ТЕЗДА

ТАХТ ҚИЛИБ ҚУЯЙЛИК

Пахта — халқимизнинг қимматли бойлиғидир. Бу бойлиқнинг бир граммни ҳам ера нобуд қилмай йиғиб-териб давлатга топшириш — катта аҳамиятга ага бўлган ишдир.

Бекобод район «Коммунист» газетаси далада етиштирилган ҳосилни ушқоқлик билан барвақт йиғиб-териб олишга доир бир қанча материалларни босиб чиқармоқда. Газета ўзининг 78-нчи сонида колхозларда сушилка хўжалигини тартибга солишга бағишлаб бошмақола берган. Бошмақолада райондаги кўпгина колхозларда сушилка хўжалиқларини ремонт қилиш соҳасида ўтган йилда йўл қўйилган жиддий ҳатотликлар бу йил ҳам тақдорланмаётганлиги айтилади.

«Шу кунгача, — деб ёзади газета, — район колхозларида мажбуз бўлган газ сушилкалардан фақат 17 таси ва маҳаллий сушилкалардан 9 таси ремонтдан чиқарилди. Йилдан 3 та газ сушилкаси қурилиб таъмирланган керак эди. Район матбуботи кооперацияси (район ўртоқ Шарипов) қурилиши керак бўлган сушилкаларга керакли материалларни ўз вақтида етказиб берилаётганини натижасида қурилиш ишлари қўзилиб кетмоқда».

«Социализм», Ёнгельс номи, Бүдённий номи ва бошқа колхозларнинг раҳбарлари сушилкалар қуриш, улар учун ёқилга тайёрлаш ишлари билан шугулланишмоқда. Бу колхозларда мажбуз сушилкаларни ремонт қилишга ҳалигача қиршилган йўқ. «Қизил пахтакор», «Йиғиб-териб», Мичурин номи, Бурускя номи колхозларда сушилкаларни тайёрлаш ва уларни ремонтдан қичариш ишлари билан шугуллангани у ёқда турсин, ҳатто сушилкалар учун ажратилган ёқилларни ташиб келтириш иш билан ҳам дехим шугулланишмоқда.

Бекобод район ижроия комитети аса колхозларда сушилкалар ремонтини тезлаштириш учун зарур амалий чораларни кўр-маётган.

Йиғим-терим даврида МТС партия ташкилоти

Сирдарё районидаги 2-нчи МТС партия ташкилоти ҳисобига 28 коммунист бор. Улардан 15 киши бевосита пахта йиғим-теримига қатнашмоқда.

Партия ташкилоти йиғим-терим бош-лашмасдан илгари пахта терим машиналарини ремонтдан қичариб тахт қилиб қўйишга алоҳида эътибор берди ва коммунистларни энг муҳим иш участкаларига беришти. Коммунист Қ. Солинов, И. Прасолов механик бўлган бригадалар ўз машиналарини ҳаммадан илгари ремонтдан чиқардилар. Коммунистлардан С. Леонов, И. Бочаров ва бошқалар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятини ошириб бажариш учун курашмоқдалар.

МТС партия бюроси КПСС XX с'езди паравига бағишланган социалистик мусобақани тобора қучайтириш учун тадбирлар

белгиллаб чиқди. Илгор трактор бригадаси учун кўчма Қизил байроқ, илгор механик-ҳайдовчи учун байроқча ташкил қилинди. МТС идараси олдидиға кўрсаткич тахтасига трактор бригадаларининг иш кўрсаткичлари, шунингдек механик-ҳайдовчи ва кўрак тозалаш машиналарида ишловчиларнинг кундалик иш якуни ёзиб борилади. «Механизатор» деворий газетаси ҳар ўн кунда чиқарилиб, илгор механик-ҳайдовчиларнинг тажрибалари еригилади, бригадаларининг ишда бўлган қамчиликлар ҳақида мақолалар ёзилади. Трактор бригадалари ва МТС мастерскойда 5 кунда бир марта «Жанголар парақа» чиқарилади.

Коммунист Санцов бошчилигидаги агитаторлар коллективни механизаторлар ўр-

тасида ишчилик билан оммавий-сиёсий иш олиб бормоқда. Ўртоқ Санцов агитаторлар билан тез-тез йиғилиш ўтказиб, уларга конкрет топириқлар бериб туради. Агитколлективга бириккан 28 агитаторнинг 16 таси коммунист, 7 таси комсомол а'золари.

МТС партия ташкилоти «механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишни қучайтириш билан пахта терим, ер ҳайдаш ва киши ремонт ишларини ташкил этишда КПСС XX с'езди паравига бошланган социалистик мусобақани тобора қучайтириш ва меҳнат соҳасида йиғилган-яғни муваффақиятларни таъминлаш учун курашда.

Ф. САНАЕВ,

Сирдарё районидagi 2-нчи МТС партия бюросининг секретари.

Министрлик ва завод

КОМИССИЯ УСТИГА КОМИССИЯ

Хўжаликка раҳбарлик қилишдаги йўналиш корхона молия хўжалигини издан қичарибололади. Цех ва участкаларга хомашўнинг сарфларини устидан етарли даражада назорат ўрнатилмаганилиги учун хомашўни белгилангандан ортққ сарфлаш одат тушига қириб қолди. Натижада заводда ўтган йили 268 минг сўмлик хомашў ортққ сарфланди.

Йити йил қирчи. Завод коллективни, ма'мурийат ўз бераётган жиддий қамчиликларининг олдин олиш учун зарур тадбирларни албатта кўрса керак, деб яхши илат қилди. Брок коллективнинг бу ахши нияти ниятлангича қилиб кетди. Аҳвол ахши томонга ўзгартиш ўрнига яна ҳам оғирланди. Февраль ойида биргина исрофчарликдан завод 20 минг сўм зарар қўрди. Шакар ва бошқа хил хомашў келтирилган қоплар тегишли ташкилотларга ўз вақтида қайтарилмаганилиги учун 147,7 минг сўм штраф тўланди.

Бу кўрсаткичлар ой сайин ортабордин ва маҳсулот таннаригига оғир юк бўлиб тушди.

Коллектив корхона директори Муҳидинов ва бош инженер Лейтман ўртоқлардан юз бераётган қатор-қатор қамчиликларининг дарҳол олдини олишни талаб қилди. Шундан сўнг завод бошқармасининг а'золар тахтасига директорнинг қулоқ-қулоқ буйруқлари осылбошди, жуда кўп ходимларга ўнг-чапи сурштирилмай, «сахийлик» билан строгий янговор, янговор ва оғоқлантиришлар берилди. Аммо бу тадбирлар ҳечқанда натижа бермади. Корхона раҳбарлари ҳақиқий қамчиликларининг ил-дизини топиш ва уни кесиб ташлаш ўрнига қуруқ қорғобозлик ҳамда буйруқбозликдан ақалдан бир қадам ҳам нарига ўтмадилар.

Шу ўртада Тошкент консерва заводидида бу қамчиликлар ҳақидаги шов-шув республика Молия министрлигининг ўртоқларини қулоғига бориб етди. Министрлик дарҳол комиссия тузиб, заводга юборди. Комиссия заводда молиявий ишларини қалқатириб юборилганилигини ва шунинг оқибатида юз

минг сўмлаб ҳалқ бойлиғи ҳавога совирилётганилиги ва бошқа жуда кўп қамчиликларни аниқлади.

10-нчи августда «Ўзбекконсервтрест» бошқарушчи ўртоқ Халимова имзои билан завод директори ўртоқ Муҳидиновнинг 7-884 рақамли хат келди. Унда корхона ма'мурийатини мажбуз қамчиликлар қисқа муддат ичида тугатилишни талаб қилинган эди. Лекин завод раҳбарлари пинақларини ҳам бузмадилар. Заводда ҳалқ ва давлат бойлиқларини исроф қилиш, ўғирлаш авж олиб кетди. Бу ҳақда корхонадаги коммунистлар главка ва Ойиқ-овқат саноати товарлари министрлигига кетма-кет сигнал бердилар. Ниҳоят яна комиссия тузилиб, заводга юборилди.

Хўш, янги комиссия нияларини аниқлаб! Аввало шунини айтиш керакки, корхонада хомашў ва тайёр маҳсулотларни сақлаш, уларнинг ҳисобини олиб бориш юзасидан лозим даражада интизом ўрнатилмаган. Бухгалтериядаги ҳисобга қараганда ҳаммаёқ тегишсе, давлат планлари ошириб бажарилмоқда, маҳсулот сифати ҳам яхши. Ҳақиқатда эса скандаллара қўпгина маҳсулотлар етишмайди. Жумладан ўртоқ Бағратицкий муҳирлик қилаётган складада тайёр маҳсулотлардан — ағрим қилиб бақадан 6101, бирикеладан 86, учтиридан баллондан 596 ва бошқа жуда кўп миқдорда маҳсулот етишмайди. Бухгалтериядаги ҳисоб билан складалардаги ҳақиқий аҳвол ўртасидаги бундай тафовут давлат бойлиқининг турли йўллар билан талон-торож қилинишига олиб келган.

Комиссия министрлиги раҳбарларига корхонадаги қонунга қилоф ишлар ҳақида даст-даста материал топириди. Ана шу маҳсулотлар асосида тезда министрлигининг 146 рақамли буйруғи а'лон қилинди. Унда бухгалтерия ишларидиға чалқашликлар, хомашўнинг ҳалдан ташқари исроф қилинаётганлиги, қалқар таълашдаги жиддий ҳатотликлар, давлат бойлиқининг талон-торож қилинаётганлиги ва бошқа жуда кўп қамчиликлар бирма-бир санаб ўтилди ва шу қамчиликларга ҳамда ишониб бўлмайдиган шахсларга нисбатан қелишчиликка йўл қўйилганилиги учун завод директори Муҳидиновга строгий янговор, бош

инженер Лейтманга янговор, бош бухгалтер Ципкига оғоқлантириш берилди.

Корхона раҳбарлари бу буйруқни коллектив ўртасида ишлаб чиқини ва унда кўрсатилган қамчиликларни тугатини ўрнига, уни коллективдан яширидилар. Буйруқ шу қадар сир сақланганки, ҳатто завод партия бюросининг а'зоси ва ҳозир унинг секретари вазифасини бажаруҳин ўртоқ Барсова ҳам ундан хабарсиз қолган.

МИНИСТРЛИКНИНГ БУЙРУГИДАН КЕЙИН

Завод раҳбарлари министрлигининг буйруғини олгач, уни наридан-бери ўқиб чиқдилар-у, архивга ташладилар, кўп вақт ўтмай у, бошқаларининг есондан ҳам қичиб кетди. Корхонада илгариги аҳвол яна давом қилаверди. Ишга кеч келиб, ерта кетини одат тушига қириб қолди. Давлат мулкига ўз олайтиручиларга ҳечқим ҳечқандай чора қўлмади. Хуллас, ҳамма иш бўлса бўлар, бўлмаса говлаб кетар қобилида олиб борилади.

Биз заводдаги ҳақиқий аҳвол билан чуқуроқ танишиш мақсадида комму

БАРЧА КУЧ ПАХТА ИИГИМ-ТЕРИМИГА САФАРБАР ҚИЛИНСИН!

Область колхозлари ва совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида

1955 йил 26 октябргача бўлган

МАЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)



ТЕН ШУРА,

Т. ВАХНИЕВА,

Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» колхозининг а'зоси. У, шу кунгача 7 тонна пахта териб, мусобақада олдинда кетаётди.

Хе Черсон фотоси.

Оққўрғон районидаги «Ленинбод» колхозининг чепар теримчиси. У, кунгача 300 килограммга етказиб пахта тораётди.

М. Шеевелев фотоси.

Қолоқликдан чиқаётган колхоз

Ўртасарой районидаги Свердлов номи колхоз ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажармаган эди. Бу йил колхоз а'золари ўтган йилги камчиликларини тўла ҳисобга олиб, бирдатор тадбирларини белгилашди. Бу йил колхозда 1100 гектар ернинг 637 гектарига чигит квадрат-уялаб экилади. Ўнги усул билан экиган ерларда ва қолган бошқа участкаларда ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирилди.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси пахтани сра побуд қилмай ўз вақтида териб олин чораларини белгилашди. Бу йилги ўнги усулнинг белгиланиши билан колхознинг барчаси йилги-теримга сафарбар этилди. Дала шийпоналари ясиқ оёқда ташкил қилинган ҳамда болани оналарнинг уюлини ишлатиш учун ясли ва боқчалар ишга туширилди. Колхознинг барча бригадаларида ҳам теримчилардан пахтани олиб хирмонга топириши учун махсус яшлар тайинланди.

Колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар қўлайлаштириб юборилган. Агитаторлар ҳамда дала шийпоналарида чиқарилаётган деворий газета, ва колхоз радио усли оради пахтани ўз вақтида териб олишнинг зарурлиги таъкидламоқда.

КПСС XX с'езди шарафига болсанган социалистик мусобақа кенг қўлдоқ аймоқда. Колхозда мусобақа натижалари ўз вақтида текширилиб, кўрсаткич тахдатларга мунтазам равишда ёзиб борилаётди. Бу усул йилги-терим сурати ва илгор теримчилар сафининг ўсишига катта ёрдам бермоқда.

Бригадаларо болсанган социалистик мусобақага кеска пахтакор Муллаҳўжа Нўлборисов бошлиқ бригада олдинда бораётди. Меҳнатда юқори кўрсаткичга эришган бу бригада а'золари колхоз бўйича йилги байрогини олшти сазовор бўлди.

Бригадининг 75 гектар пахта майдонига чигит квадрат-уялаб экилган эди. Бу ерларда ҳосил жуда мўл бўлди. Бригада ҳо-

зири йиллик планини муваффақият билан бажариб, пландан ташқари пахта топиришмоқда.

Шу бригададаги ўртоқ Гулҳўжа Норҳўжаев бошлиқ звено а'золари ҳар гектар пахта майдонидан 25 ўрнига 28 центнердан ҳосил топириб, пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақият билан ошириб бажаришди. Илгор звено а'золари Улуғ Октябрь байрамидан пландан ташқари 20 тонна пахта топириши мажбуриятини олиб, ҳарконтангилан ҳам унумли ишлашмоқда.

Колхознинг 8 ва 12-нчи бригадаларида ҳам йиллик план ортиги билан бажарилади. Илгор теримчилардан Саодат Туранибова шу кунгача 6366, Бахорат Бунаҳўжаева 6123, Сора Саидқабирова 6215 ва Маҳмад Тўхтасева 6431 килограммдан ошириб пахта терилди. Теримчиларнинг меҳнат кўнралига ҳар ўн кунда пул ва дон аванси берилиб турипти.

Ҳозир колхоз даласида пахтани машина билан териб қизғин бораётди. Колхоз раиси ўртоқ М. Муҳаммадзонов бизга қуйидагиларни айтиди:

— Ўтган йили чигитни квадрат-уялаб ёки торторқаб экишга ҳамда пахтани машина билан теришга унча аҳамият бермаган эдик. Бу йил квадрат-уялаб экилган пахта майдонидан ҳосил бошда участкаларга қараганда яхши ва мўл бўлди. Машина билан теришнинг афзаллигини амалда кўриб туришимиз. Колхознинг барча участкаларидаги ҳосил мажбуриятининг ортиги билан бажаришимизга тўла имконият беради.

Колхоз а'золари Улуғ Октябрь байрамидан йиллик планини бажариш учун ғурашиб, социалистик мусобақани тобора кенг қизғинлашмоқда.

Т. УНАБОВ,
Р. АХМЕДОВ,
Д. УРМОНБЕКОВ.

Илгор бригадаларда

Октябрь районидаги Охунбобоев номи колхоз а'золари пахта териш ва тайёрлаш суратини кундан-кунга оширишмоқда. Мўминжон Ғозиев бошлиқ бригада пахтакорлари 70,5 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 27 центнер ўрнига 30 центнердан пахта топириши мақсадида ғайратларига-ғайрат қўлиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Х. Маҳмудов, Т. Муқимбеков, Ю. Абдурайимов каби илгор теримчилар кунгача 100—150 килограммдан пахта териб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Шунингдек, Сталин номи колхозининг азамат пахтакорлари суратини ошириш учун курашиб пахта териш ва ун — дав-

латга топиришда районда илгор колхозлар қаторида бораётди. Колхознинг Раҳман Рибоев бошлиқ қизилташ бригада а'золари белгиланган графикни ортиги билан бажариб, янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Бригадининг илгор теримчиси ўртоқ С. Жўраева ҳар кунни 180—200 килограммдан пахта териб, дугоналари Чинни Тожиева, Мавжуда Соғинобова, Ойсара Мамаевадан олдинда кетаётди. Ҳозир бу илгор теримчилар олган мажбуриятларини бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Р. ОТАКУЛОВ,
А. АБДУЛХАМИДОВ,
С. АБДУРАХМОНОВ.

Янги ерда мўл ҳосил

Ховос районидаги Ворошилов номи, Охунбобоев номи колхозларининг а'золари бу йил 220 — 240 гектардан янги ер очиб, янги, прогрессив усулда чигит экилад. Колхозчилар ғўзани юқори агротехника қўлларини асосдан лаварини қилиб, мўл ҳосил етиштиришди. Ҳар иккала колхознинг меҳнатсепар а'золари партиянинг XX с'езди шарафига болсанган социалистик мусобақага қўшилиб, пландаги 7 центнер ўрнига 20 центнердан пахта топиришга ҳақ қилишди. Ҳозиргача ҳар иккала колхоз давлатга 12 — 13,5 центнердан ошириб юқори сифатли пахта топириди.

Ворошилов номи колхозининг илгор те-

римчиларидан Қаримқул Сафаров, Қаримқул Эгамов, Сора Қаримқулзаева қабир ўртоқлар масум бошидан бери кунгача 100 — 110 килограммдан пахта териб келаятирлар, улар хирмонга 7200 — 8800 килограммдан пахта топиришди. Шунингдек, Охунбобоев номи колхозининг Салтанат Шоалозова, Рауф Зоиров каби илгор теримчилари кунгача 120 — 130 килограммга етказиб пахта термоқдалар. Ҳар иккала колхознинг правлениеси ҳақиқатини ҳарконтангилан кулай шароит яратиб берганликлари сабабли пахта топириш графикни ортиги билан бажаришмоқда.

М. ОТАХОНОВ.

Кеска пахтакор бошлиқ звенонинг янги мажбурияти

Жўра ота Қўзиев 84 баҳорни бошидан кечирган кеска пахтакор. Колхоз а'золари отани «мўл ҳосил етасин» деб атайди. Ота бу йил звено а'золари билан биргаликда фидокорона меҳнат қилиб, 12 гектар пахта майдонига мўл ҳосил етиштирди. Чигит экишда, ғўза лаваринида зўр уюшқоқлик билан болсанган иш пахта йилги-теримидан ҳам мунтазам даром эдирилади.

Звено а'золари ҳарбир ишда отанинг қимматли маслаҳатлари, кўрсатган йўл-йўриқларига ама қилишди. Звенода пахта йилги-терими яхши тайёрланган кўрилган ҳолда болсани, ўзаро социалистик мусобақа қўлайлаштириди, ишчи кушлари теримга тўла сафарбар этилди. Бу тадбирлар звенонинг пахта кўрсаткичларига эришганига ҳамда тайёрлаш суратини кунсайин ошираётганига яқин бери.

А. АШУРОВ.

№ №	Колхоз ва совхозларнинг номи	Йиллик планининг бажарилиши	колхоз раиси ва совхоз директори	партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан	№ №	Колхоз ва совхозларнинг номи	Йиллик планининг бажарилиши	колхоз раиси ва совхоз директори	партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан
1.	Молотов номи	111,5	Қалжонов	Бадиров	Октябрь	126.	«Қизил октябрь»	67,9	Рустамов	Назруллаев	Чиноз
2.	Калинин номи	107,9	Нишонов	Умаров	Охангарон	127.	Қуйбашев номи	67,9	Тухтамуродов	Назаров	Охангарон
3.	М. Горький номи	107,0	Хван Ден Гвон	Ни Виктор	Мирзачўл	128.	Калинин номи	67,8	Рискулов	Бегимкулов	Оққўрғон
4.	Ленин номи	100,0	Каримова	Иброҳимов	Бўна	129.	«Красный восток»	67,6	Носиров	Хегай	Гулистон
5.	Маленков номи	97,8	Пак Ир-пен	Омонов	Мирзачўл	130.	«Коммунизм»	67,6	Исмаилов	Усмонов	Янгийўл
6.	Сталин номи	96,6	Жонзаков	Истамқулов	Юқоричирчиқ	131.	Молотов номи	67,4	Нахитов	Рустамов	Чиноз
7.	«Полярная звезда»	95,0	Ким Пен Хва	Нам Семен	Ўртасарой	132.	Маленков номи	67,3	Исмаилов	Куванов	Чиноз
8.	«XIX Партс'езд»	93,8	Дусабоев	Хўжаев	Бўна	133.	Андреев номи	67,1	Эрматов	Азиев	Октябрь
9.	Ленин номи	93,1	Худойбердиев	Сайдонов	Пискент	134.	Сталин номи	66,7	Усмонов	Абдурахмонов	Бойвут
10.	«Ленинизм»	92,5	Тожибоев	Мавлонов	Юқоричирчиқ	135.	Хрущев номи	66,6	Шубладзе	Бутаев	Янгийўл
11.	Жамбул номи	92,0	Икромов	Тўлағанов	Юқоричирчиқ	136.	«Красный хлопкороб»	66,5	Наширов	Хошимов	Бекобод
12.	Свердлов номи	91,8	Ким Гван Хо	Ан Петр	Гулистон	137.	Маленков номи	66,4	Сафаров	Бўрибоев	Октябрь
13.	Андреев номи	90,8	Талаббеков	Айдаров	Юқоричирчиқ	138.	Маленков номи	66,4	Каримов	Қодиров	Гулистон
14.	Каганович номи	90,1	Қўшоқов	Бўриев	Охангарон	139.	Энгельс номи	66,3	Хайдаров	Ахмедов	Октябрь
15.	Ленин номи	88,8	Ўлдошев	Шодмонов	Мирзачўл	140.	Ворошилов номи	66,2	Желтаев	Мирзаев	Сирдар'е
16.	Вильямс номи	88,6	Азаматов	Мавлонов	Бўна	141.	Ворошилов номи	66,1	Қўриғабоев	Рисқиев	Юқоричирчиқ
17.	Киров номи	88,2	Зулпиев	Назаров	Охангарон	142.	Жданов номи	66,0	Мирзаханов	Зарипов	Пискент
18.	Будённый номи	87,9	Мамалатилов	Олтишев	Мирзачўл	143.	«Ленинизм»	65,6	Мирзаханов	Пармонов	Бўна
19.	«Ленинбод»	87,6	Юнусов	Эгамбердиев	Оққўрғон	144.	Молотов номи	65,1	Сайдалиев	Есимов	Калинин
20.	Сталин номи	87,3	Хайдаров	Азаматов	Пискент	145.	«III Интернационал»	65,1	Норбоев	Нишонов	Юқоричирчиқ
21.	Молотов номи	87,3	Хайдаров	Эргашев	Пискент	146.	«Красная заря»	64,7	Ян С.	Ли А.	Оққўрғон
22.	«Париж коммунаси»	86,8	Ўлдошев	Кумеков	Юқоричирчиқ	147.	Маленков номи	64,7	Хайтбоев	Юсупов	Бўна
23.	Калинин номи	86,2	Қодиров	Эгамқулов	Пискент	148.	Шверник номи	64,7	Обидов	Павел	Верхне-волинск
24.	«Северный маяк»	86,2	Цой С. Г.	Цой П. А.	Ўртасарой	149.	Сталин номи	64,7	Хайдаров	Акмалов	Ўртасарой
25.	4-нчи Вревский	85,4	Становой	Негола	Чиноз	150.	«Узбекистон 30 йиллиги»	64,6	Цой Ин-Гук	Омаров	Ўртасарой
26.	Охунбобоев номи	84,9	Хожиматов	Умаров	Бўна	151.	Жданов номи	64,6	Кан	Умаров	Янгийўл
27.	Охунбобоев номи	84,4	Марисев	Абдуқодиров	Ховос	152.	Маленков номи	64,4	Сайдибеков	Абдурахмонов	Оққўрғон
28.	Жданов номи	84,2	Зоиров	Юсупов	Ўртасарой	153.	Сталин номи	64,3	Парпиев	Мусаев	Оққўрғон
29.	Будённый номи	84,1	Шодибеков	Тожибоев	Ўртасарой	154.	Калинин номи	63,9	Умаров	Жалилов	Гулистон
30.	Свердлов номи	84,0	Мухаммадзонов	Хўжаев	Ўртасарой	155.	Куйбашев номи	63,8	Ўлдошева	Қодиров	Ўртасарой
31.	Охунбобоев номи	84,0	Саломов	Гуломов	Ўртасарой	156.	17-нчи совхоз	63,6	Ахмедов	Живоглядов	Оққўрғон
32.	«Ленин йўли»	83,8	Усмонов	Қаримжонов	Мирзачўл	157.	«Победа октября»	63,5	Нормухамедов	Холматов	Калинин
33.	«Коммуна»	83,5	Содинов	Жўраев	Ўртасарой	158.	Молотов номи	63,5	Игнатенко	Шукров	Бекобод
34.	«Қизил Узбекистон»	83,4	Матқабдулов	Элбўсенов	Мирзачўл	159.	Энгельс номи	63,3	Бонсов	Ўтаров	Верхне-волинск
35.	«Коммунизм»	83,0	Рахматов	Рахимов	Мирзачўл	160.	Свердлов номи	63,3	Рисматов	Топканов	Верхне-волинск
36.	Каганович номи	83,0	Усмонов	Мамасалиев	Оққўрғон	161.	«Ленинград»	62,9	Мухомидов	Инолов	Оржоникидзе
37.	Жданов номи	82,9	Хожиев	Эсирхонов	Оққўрғон	162.	Хрущев номи	62,9	Есенбеков	Зокиров	Чиноз
38.	Сталин номи	82,9	Маннонов	Обтайев	Оржоникидзе	163.	Петров номи	62,7	Султонов	Ойхўжаев	Янгийўл
39.	«Сталинчи»	82,8	Каржаулов	Ташбеков	Оққўрғон	164.	Каганович номи	62,5	Турсунқулов	Ахмедов	Октябрь
40.	Охунбобоев номи	82,8	Рахмонов	Турганбеков	Пискент	165.	Каганович номи	62,3	Власов	Колонов	Ўртасарой
41.	«Ленинизм»	82,8	Тиллаев	Алимов	Сирдар'е	166.	Маленков номи	61,7	Отаев	Абдуллаев	Бекобод
42.	«Сталинчи»	82,4	Жўрабеков	Олмаонов	Октябрь	167.	Фрунзе номи	61,4	Орипов	Усмаев	Гулистон
43.	М. Горький номи	82,4	Рахимов	Валиев	Верхне-волинск	168.	Ленин номи	61,3	Мингбаев	Машаров	Оққўрғон
44.	«Коммунизм»	81,9	Вобоев	Абдуқодиров	Сирдар'е	169.	Жданов номи	61,2	Қодиров	Шоимқулов	Бойвут
45.	Ворошилов номи	81,8	Отаев	Саломов	Оққўрғон	170.	Шверник номи	61,2	Ўлдошев	Исломқўжаев	Пискент
46.	Андреев номи	81,6	Набиев	Султонов	Охангарон	171.	М. Горький номи	61,1	Отаматов	Рахмонов	Ўртасарой
47.	Ленин номи	81,6	Пак Г.	Ду-Ду-Эн	Ўртасарой	172.	Охунбобоев номи	60,4	Пўлатов	Рустамбеков	Оққўрғон
48.	Охунбобоев номи	81,4	Исмаилов	Нажимидинов	Мирзачўл	173.	«Сталинград»	60,2	Сотқулов	Турсунқулов	И. Бўна
49.	Тельман номи	81,3	Бўриев	Хамдамов	Оққўрғон	174.	Тельман номи	59,9	Шамсиев Е.	Шамсиев С.	Октябрь
50.	«XIX партс'езд»	81,0	Ем-ен-ман	Кун-Тханьен	Ўртасарой	175.	Каганович номи	59,8	Томбоев	Жавонов	Бекобод
51.	Маленков номи	80,1	Ахмедбобоев	Ким Н.	Ўртасарой	176.	Калинин номи	59,5	Кин	Тожибоев	Верхне-волинск
52.	Молотов номи	80,0	Цой Ен Фир	Ди Чан Гин	Ўртасарой	177.	Мичурин номи	59,4	Юсупов	Умаров	Чиноз
53.	Куйбашев номи	79,6	Рахмонов	Махсудов	Оққўрғон	178.	«XIX партс'езд»	58,9	Зокиров	Ойнақулов	Ўртасарой
54.	Т. Шевченко номи	79,6	Маманов	Ашеров	Сирдар'е	179.	Ленин номи	58,8	Файязов	Мусурмонов	Бўна
55.	«Чорвадор»	79,5	Агайдаров	Шамиев	Мирзачўл	180.	Сталин номи	58,8	Орипов	Файязов	Оққўрғон
56.	Охунбобоев номи	79,1	Наримов	Сарсенбоев	Оржоникидзе	181.	Жданов номи	58,5	Орипов	Вахромов	Бекобод
57.	К. Маркс номи	79,0	Султонов	Жўмаев	Верхне-волинск	182.	«Большая»	58,4	Норкулов	Ахатов	Калинин
58.	«Победа»	79,0	Бегимкулов	Хасанов	Октябрь	183.	«XVIII партс'езд»	58,4	Келесбоев	Ахатов	Янгийўл
59.	Киров номи	78,7	Хороков	Хван	Янгийўл	184.	Фрунзе номи	58,1	Сапарбоев	Тўлағанов	Оққўрғон
60.	Ленин номи	78,4	Қўрқоров	Тўйчиев	Оржоникидзе	185.	«Узбекистон ССР бешиллиги»	58,0	Лабзов	Мухамедкулов	Куйбашев
61.	Хрущев номи	78,3	Омонов	Сермураев	Оржоникидзе	186.	К. Маркс номи	57,8	Бердимуратов	Бобомуратов	Оққўрғон
62.	Маленков номи	78,2	Эгамбердиев	Усмонов	Оржоникидзе	187.	Молотов номи	57,8	Латинов	Хатамов	Бойвут
63.	Ленин номи	78,0	Эрматов	Давиров	Октябрь	188.	Молотов номи	57,7	Камолов	Ортиқчиев	Янгийўл
64.	Каганович номи	78,0	Умаров	Иноғомонов	Бўна	189.	Жамбул номи	57,0	Шукров	Саодатов	Бўна
65.	Жданов номи	77,8	Латинов	Пармонов	Охангарон	190.	Маленков номи	56,9	Мирзаев	Хусанов	Верхне-волинск
66.	К. Маркс номи	77,7	Парисев	Рисов	Оржоникидзе	191.	Сталин номи	56,7	Мун	Екубов	Чиноз
67.	Киров номи	76,9	Рисов	Маматов	Оржоникидзе	192.	Сталин номи	56,4	Қўсаев	Долдобоев	Ўртасарой
68.	Сталин номи	76,4	Хўжаев	Алибеков	Мирзачўл	193.	1-нчи Бойвут	56,0	Нуритдинов	Хўжаев	Бойвут
69.	Навоий номи	76,3	Омонов	Мусурмонов	Оққўрғон	194.	2-нчи «Далварзин»	56,0	Байматов	Ермилов	Бекобод
70.	Сталин номи	76,0	Долдобоев	Мирзаахмедов	Октябрь	195.	3-нчи «Далварзин»	55,8	Вочарев	Қодиров	Бекобод
71.	Ворошилов номи	75,9	Толипов	Абдумуҳамедов	Пискент	196.	К. Маркс номи	55,8	Холбеков	Ўлмасов	Ўртасарой
72.	«Малик»	75,8	Иброҳимов	Шоуमारов	Сирдар'е	197.	Сталин номи	55,8	Очилов	Абдуллаев Р.	Бекобод
73.	«Красная заря»	75,7	Турдиев	Эрбўтаев	Гулистон	198.	Ленин номи	55,4	Каттабеков	Маматқулов	Верхне-волинск
74.	Куйбашев номи	75,5	Юсупов	Гуломов	Верхне-волинск	199.	Жданов номи	55,0	Наббиров	Ўралов	Мирзачўл
75.	Маленков номи	75,4	Синдаров	Бўрибоев	Сирдар'е	200.	Хрущев номи	54,8	Мирзабеков	Абдуллаев	Мирзачўл
76.	Ворошилов номи	75,4	Мирзаев	Ахмедов	Мирзачўл	201.	3-нчи Вревский	54,2	Хакимов	Атанаев	Чиноз
77.	«Октябрь»	75,1	Брукхий	Захарченко	Мирзачўл	202.	Энгельс номи	53,8	Дўсмуратов	Рўзиев	Бекобод
78.	Бугланга номи	74,9	Сауров	Ўралов	Ховос	203.	«Узбекистон»	53,7	Раҳимжонов	Кибисhev	Октябрь
79.	Кутаская номи	74,8	Турсунқулов	Шомуротов	Гулистон	204.	Андреев номи	53,6	Галиуллин	Хидиров	Верхне-волинск
80.	«Узбекистон 30 йиллиги»	74,3	Алимухамедов	Иброҳимов	Сирдар'е	205.	Энгельс номи	53,6	Пак Ч.	Пак Се-Дин	Ўртасарой
81.	Охунбобоев номи	74,2	Убайдулла-хўжаев	Маҳкамов	Сирдар'е	206.	1-нчи «Далварзин»	53,5	Хомич	Файзов	Бекобод
82.	«XVIII партконференция»	74,2	Бездетний	Маманов	Сирдар'е	207.	Оржоникидзе номи	53,2	Толипов	Третьяченко	Ўртасарой
83.	Сталин номи	74,2	Синдаров	Нурсаидов	Сирдар'е	208.	Молотов номи	52,7	Матқодиров	Восилов	Оққўрғон
84.	Сталин номи 2	74,1	Умиров	Са'дуллаев	Бекобод	209.	Тимирязев номи	52,5	Гуломов	Усмонов	Бўна
85.	Андреев номи	73,8	Омбетов	Усмонов	Пискент	210.	Даржинский номи	52,1	Шукруллаев	Султонов	Бекобод
86.	Киров номи	73,7	Дусабоев	Акрамов	Пискент	211.	«Ленинизм»	51,7	Холмуратов	Мамарбоев	Мирзачўл
87.	Бугланга номи	73,6	Жўматов	Югай Ен-Су	Ўртасарой	212.	Ворошилов номи	51,5	Ахмедов	Абдулжалилов	Чиноз
88.	Хрущев номи	73,5	Эшматов	Пирматов	Гулистон	213.	К. Маркс номи	51,1	Хайдаров	—	Пискент
89.	Каганович номи	73,6	Шодмонқулов	Отабеков	Сирдар'е	214.	Хрущев номи	50,8	Миязов	Қўние	Сирдар'е
90.	«Сталинград»	72,6	Юсупова	Саденов	Оржоникидзе	215.	Калинин номи	50,7	Самедов	Сайдалиев	Ўртасарой
91.	Василевский номи	72,4	Абдуллаев	Эргашев	Мирзачўл	216.	Ильич номи	50,3	Зокиров	Далимов	Ўртасарой
92.	Шверник номи	72,3	Хамидов	Маматов	Мирзачўл	217.	Андреев номи	50,1	Султонов	Холматов	Гулистон
93.	Молотов номи	72,2	Пўлатов	Абдуазимов	Оржоникидзе	218.	Каганович номи	48,1	Пўлатов	Нуруллаев	Бойвут
94.	Ленин номи	72,1	Мирзахмедов	Салимов	Чиноз	219.	Каганович номи	47,8	Субанов	Раҳмонов	Оққўрғон
95.	Каганович номи	71,9	Киранов	Нишонов	Пискент	220.	Маленков номи	47,2	Асракулов	Тошманов	Ўртасарой
96.	Сталин номи	71,9	Ортиқов	Маддалиев	Янгийўл	221.	К. Маркс номи	46,3	Хўжабеков	Холмуратов	Бойвут
97.	Свердлов номи	71,6	Шоракмедов	Тожибоев	Янгийўл	222.	«XIX партс'езд»	45,8	Мавлонов	Хожиев	Ховос
98.	Ильич номи	71,1	Ланено	Нухаров	Сирдар'е	223.	Мичурин номи	45,4	Аблаев	Қўрбанов	Бекобод
99.	Охунбобоев номи	71,1	Никомов	Каржавов	Октябрь	224.	Будённый номи	45,4	Холмуқулов	Мухторов	Бекобод
100.	Будённый номи	71,1	Каримов	Филатов	Чиноз	225.	Навоий номи	45,4	Раҳмонов	Мусаев	Янгийўл
101.	16-нчи совхоз	71,0	Бухаров	Комилов	Оққўрғон	226.	Хрущев номи	45,1	Ваққосов	Отаҳўжаев	Ўртасарой
102.	Молотов номи	70,8	Маҳмудов	Шалатов	Бўна	227.	3-нчи Бойвут	44,2	Гусаров	Тилиболдинов	Бойвут
103.	«Коммунизм»	70,7	Тошев	Холтурраев	Бўна	228.	3-нчи Бойвут	44,0	Хамидов	Секретаров	Бойвут
104.	«Қизил йўлдуз»	70,6	Боймуратов	Қодиров	Мирзачўл	229.	«Янгибод»	44,0	Тўқмурзаев	Бабатов	Бекобод
105.	Маленков номи	70,5	Холжигитов	Шодилов	Пискент	230.	4-нчи Бойвут	43,3	Юсупов	Турсунов	Бойвут
106.	«XIX партс'езд»	70,5	Мусаев	Петрашев	Пискент	231.	«Меҳнат бирлиги»	42,3	Екубов	Холжиков</	

САВОЛЛАРГА ЖАВОБ

ЭРОН

Эрон Урта Шарқ мамлакатларидан бири бўлиб, у Шимолида Совет Иттифоқи, Габда Туркия ва Ироқ. Шарқда Афғонистон ва Покистон билан чегарадошдир. Эрон Жанубда Араб денгизи кўрфазлари билан туташган.

Эрон территорияси Франция территориясидан уч марта катта бўлиб, 1645 миң квадрат километрга тенгдир. Мамлакатда 20 миллион аҳоли яшайди, шундан 9 миллион киши форслардир. Эронда озарбайжонлар, курдлар, араблар, туркманлар, белужилар ва бошқа миллат вакиллари ҳам яшайдилар. Мамлакат пойтахти — Тегеронда 1 миллионга яқин аҳоли яшайди.

Эроннинг сиёсий тузуми шох бошчилигидаги конституцияли монархиядир. Мамлакатдаги қонун чиқарувчи ҳокимият парламент бўлиб, у икки палатадан, яъни қўйи палата ҳисобланган мажлис ҳамда юқори палата ҳисобланган сенатдан иборатдир. Мажлис депутатлари икки йиллик муддат билан сайланадилар; сенат аъзоларининг ярми шох томонидан тайинланиб, қолган ярми мамлакатнинг йирик шаҳарларидан сайланади. Мажлисга ҳам, сенатга ҳам меҳнатчиларнинг вакиллари сайланмайдилар. Иккала палатанинг депутатлари Эрондаги ҳоким сифатида: помешчилар, савдогарлар, ҳўхлар, руҳонийлар ва бошқа шу қабилаларнинг вакиллари. Ижроия ҳокимият ўз фаолиятида парламентга тоби бўлган министрлар кабинети қўйлади. Кабинетга шу йил апрелдан буюн бош министр Хусейн А'ло бошчилик қилмоқда.

Эрон — қўлоқ деҳқончилик мамлакатидир. Эрон экономикасининг асосини қўлоқ усуллар билан олиб бориладиган деҳқончилик, чорвачилик ва боғдорчилик ташкил этади. Ер ёноқ суда билан ҳайдалади, ақиллар қўла билан ақилиб, ҳўхлар ўроқ билан ўриб олинади, мол туёқлари ва шўнга ўхшаш примитив «асослар» билан янчилади. Мамлакатда етиштириладиган экинларнинг кўпчилиги доғли экинлардир; бугдой, гўрунч, арпа айниқса кўп экинлади. Каспий денгиз қирғоғи раёналарда, Эрон Озарбайжонда, Хўрсан ва Исфаҳонда пахта, қанд лавлаги, томоки, чой ва бошқа шўлар қабил техника экинлари етиштирилади. Агротехниканинг жуда паст даражада эканлиги, минерал ўғитлардан фойдаланмаслик экинлардан кам ҳўх олиб олиётганлигига сабаб бўлмоқда: пахтадан гектар бошга олиб олиётган ҳўх 5—6 центнердан ошмайди.

Мамлакатда чорвачилик ҳам аначина мўҳим ўрни тутади. Ҳўхчиликнинг бу тури билан асосан қўчманчи курдлар, араблар, туркманлар шўгулланмайдилар. Мамлакатда қўчманчилик уч миллионга яқин кишини қўшдилади. Боғдорчилик мамлакатнинг шимолий областрларига ривожланган бўлиб, янги ва қўрилган мевалар бозорларига шу областрлардан келтирилади. Эроннинг Жанубида финика пальмиси кўп ўстирилади.

Эроннинг саноати сўст ривожланган. Мамлакатда фойдали қазилмалар кўп бўлишга қарамай, улардан (нефтьдан ташқари) тор қўламда фойдаланилади.

Эроннинг фойдали қазилмалари орасида нефть биринчи ўринда туради. Нефть запаслари бўйича Эрон капиталистик мамлакатлар орасида учунчи ўринни эгаллайди. Эронда нефтьдан ташқари тошкўмўр, темир ва мис рудалари, рангли ва бошқа тоғир металл қонлари топишган. Брок мамлакатда нефть қазичилигига келтирилган бўлиб, у ҳам жаҳон бозорларига асосан ажабий монополиялар томонидан сотилади. Тошкўмўр мис ва темир рудалар, рангли металллар оз миқдордагина қазиб чиқариламоқда.

Мамлакат саноати асосан енгил ва озиқ-овқат саноати қорхоналаридан иборатдир. Мамлакат саноати ишлаб чиқарган маҳсулотлар аҳолининг саноат молларига бўлган аҳтиёжларини тўла қондираолмайди; ишлабчиқариладиган иш газламалари аҳоли аҳтиёжларини 20 процент, қанд эса 30 процент қондираолди ва ҳўхона. Аҳоли кент исте'мол қиладиган товарларнинг кўпал хилларини ишлаб берадиган кустар-хўнарамчилик ишлабчиқариш мамлакат хўжалигида катта ўрни тутади.

СССР Олий Совети делегацияси Чехословакиядан қайтиб келди

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари ва РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. П. Тарасов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси 26 октябрда Чехословакиядан Москвага қайтиб келди.

Делегация Чехословакия Республикаси Миллат мажлисининг тақлифига биноан Чехословакияга борган эди. СССР Олий Совети депутатлари икки ҳафта мобайнида Чехословакия халқларининг турмуши билан, мамлакатнинг экономика ва маданият соҳасида қўлга киритган муваффақиятлари билан танишдилар. Прагада ва бошқа шаҳарларда совет парламент делегацияси аъзолари билан Чехословакия давлат ва жамоат арбобларининг, ишчилар, деҳқонлар, интеллигенция вакиллари билан уршувлари бўлди. СССР Олий Совети делегацияси Чехословакия Миллат мажлисининг навбатдаги сессиясида ҳўзир бўлди.

Внуково аэродромда делегацияни СССР Олий Совети Президиуми секретари Н. М. Петов, РСФСР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари С. Н. Низамов, СССР ва РСФСР Олий Совети депутатлари, РСФСР Олий Совети Президиуми секретари П. Н. Зинин, Москва Совети Ижроия Комитети раисининг ўринбосари Н. И. Бобровников, СССР Олий Совети Президиумининг мас'уа хўдмлари кўтиб олдилар.

Делегацияни Чехословакиянинг СССРдаги Факультетда ва Мухтор Эгилсин Я. Воншаглик ва Элчиҳонанинг хўдмлари ҳам кўтиб олдилар. (ТАСС).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ Б'ЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропганда бўлими — 136. Совет кўрилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Газетхонлардан В. Иўлдошев (Тошкент), Р. Каримова (Бўёк району) П. Дарвешев (Октябрь району) ва бошқа ўртоқлар Эрон тўғрисида ма'лумот беришни сўраганлар. Биз қўйида уларнинг илтимосига мувофиқ мақола босиб чиқардик.

Саноат сўст ривожланган бўлишга қарамай, мамлакатдаги ҳўкмор доиралар Эроннинг ўзида ишлабчиқарилиши мўкин бўлган товарларни ҳам четдан (асосан АҚШдан) киритадилар. Бу, Эроннинг иллий саноатига қаттиқ зарба бўлиб тушмоқда, кўстлар ва хўнарамчиларни қўлаб қўнавайрон қилмоқда, мамлакатда ишчилар сонини қўйиштирмоқда, ошариликни ағж олдиarmoқда. Ҳўзир Эронда ишчиларнинг сон 600 миңдан ошди.

Феодал-помешчилар ва йирик буржуазия Эроннинг ҳўкмор сифатларидир. Бу сифатларнинг вакиллари давлатни бошқариш, меҳнатчилар омасини қаттиқ эксплуатация қилмайдилар.

Мамлакатдаги бутун экин майдонининг 80 процентдан ортиги помешчилар ва капиталистлар қўйиладир, аҳолининг энг кўпчилигини ташкил этган меҳнаткам деҳқонлар ерининг 15 процентига эгалдир. Бўнинг натижасида меҳнаткам деҳқонларнинг учдан икки қисми еригиз бўлиб, ери помешчилардан оғир шартлар билан олишга мажбур бўлибди.



Эроннинг ишчилар синфи ярм миллиондан ортиқроқ кишини ташкил этади, уларнинг 200 миңига яқини кўстар саноати қорхоналарида ишлайдилар. Мамлакатда ишчилар жуда оғир шартларда кўн кечиришди. Иш вақти қат'ий белгиланган бўлиб, суткасига 12—14 соатга қадар қўйиладир. Ишчиларнинг реал иш ҳақи энг зарур молларнинг нархи тобора оғир бораётганлиги туфайли тўғривсиз пасайиб кетмоқда. Турмуш шартларига жуда оғир бўлганлиги туфайли Эрондаги ҳарбир меҳнаткам кишининг эрон ўрта ҳисоби 30 йилдан ошмайди. Эрон мабтуотининг берган хабарига қараганда, мамлакатда болаларнинг яримдан кўпроги 15 ёшга қирмаёқ ўлиб кетмоқда. Эрон аҳолисининг 90 процентга яқини саводсиздир.

Эроннинг Урта Шарқда жуда мўҳим стратегик мақ'ийни эгалдаганлиги ҳамда унинг бой нефть қонларига эга эканлиги кўп вақтдан бери империалистик давлатларнинг а'тиборини ўзига тортиб келмоқда.

1951 йилнинг ўрталарига қадар мамлакат нефть саноатида инглиз империалистлари ҳўкморлиқ қилиб келдилар. Инглизлар бу мамлакатдаги ўз қонсессиеларига (Англия—Эрон нефть қонсессиелари) таяниб, мамлакатнинг икки ишларига доимо аралашиб, Эрон ҳўкуматида сиёсий ва молиявий-иқтисодий жиҳатдан таъйиқ кўрсатиб келдилар. 1951 йилда Эрон Мажлиси кент ҳақ оммасининг таъйиқ остида бу қонсессиеларни тутатди ҳамда нефть саноатини национализация қилди. Нацио-

нализация амалга оширилгандан кейин у йилдан ортиқроқ муддат ичида Эрон халқи Америка Қўшма Штатлари ва Англия монополияларининг биргаликда қилган сиқиларига қарши кўрашиб келди. Аммо 1953 йилнинг августидан мамлакатда ҳарбий ўзгариш ясалди. Мосаллиқ ҳўкумати ағдариб ташланганлиги натижасида Эронга нефть тўғрисидаги янги битим мажбуран қабул қилинди. Бу битим генерал Зоҳидий ҳўкумати томонидан имзоланди. Битим амалда Америка ва Англия монополиялари билан тузилган эди.

Империалистлар Эрон экономикасини асоратда тутишни бу мамлакатни Урта Шарқда ўзлари юргизаётган агрессия сиёсати қўйишининг энг мўҳим воситаси деб билимоқдалар. Бўржа мабтуотининг ошқорча равишда ёпишча, нефть тўғрисидаги битим имзоланганлиги кейин Эронни Яқин ва Урта Шарқда тузилаётган агрессия блока қўйиш амалга оширилиши керак. Ма'лумки, бу блокнинг асосини 1954 йилнинг февралдаёқ Туркия билан Покистон ташкил этди. 1955 йилнинг февралда Туркия-Ироқ ҳарбий битими имзоланди. Эндилкида ана шу ҳарбий блока Эрон ҳам қўйилади.

Икки йил илгари Эронни янги нефть қонсессиелар тўғрисидаги битимга қўйишга мажбур қилган реакция доиралар эндиликда уни Совет Иттифоқига қарши агрессия олиб бориш учун плацдармга айлантирмоқдалар.

Совет Иттифоқи Эроннинг суверенитети ва мустақиллигини доим ҳўрмат қилиб келди. Узоқ йиллар давомида Совет Иттифоқи билан Эрон ўртасида яхши қўйишчилик муносабатлари давом этиб келмоқда, бу муносабатлар аса Эроннинг мустақиллиги ва бетарафлигини мустаҳкамлашда мўҳим роль ўйнаб келди.

Шу муносабат билан 1927 йилда имзоланган гарантсия ва бетарафлик тўғрисидаги Совет-Эрон шартномасини асотиб ўтиш ўринлидир, бу шартноманинг 3-ақш моддасида бундай дейилган эди: «Ахдлашувчи томонларнинг ҳарайиси қўруқликда ёки денгизда ахдлашувчи томонларнинг иккинчисида қарши қаратилган сиёсий иттифоқларга ёки битимларга ҳақиқатан ҳам, расийи жиҳатдан ҳам қатнашмаслик мажбуриятини олади...».

Сўнгги вақтларда СССР билан Эрон ўртасидаги дўстона муносабатлар янада ривожланди. Чегара ва молиявий масалаларни бартараф қилиш тўғрисида битим имзоланганлиги, Эрон парламент делегацияси ва Шох СССРга тақлиф этилганлиги, савдо, иқтисодий ва маданият алоқалар янада кенгайганлиги бунга далилдир. Бу тадбирларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқининг ташаббуси билан амалга оширилди.

Шўнинг учун ҳам совет жамоатчилиги Эроннинг Совет Иттифоқига қарши қаратилган ҳарбий блока қўйишганлиги фактига бетараф қарайолмайди, Эрон ҳўкумати тўғрисида бу ишнинг ўз устига олган халқаро мажбуриятларига асло тўғри келмайди.

Эроннинг ватанпарварлик туйғуларини билан сўғирилган доиралари мамлакатнинг бетараф бўлишдан воз кечаётганлиги, унинг агрессия ҳарбий блока қўйишганлиги қандай ҳўнўқ оқибатларга олиб келишини яхши тушунадилар. Эроннинг отқоқи сиёсий арбоби, мажлис депутати Комшоний бундай дейди: «Биз (Эрон) кучсиз мамлакат эканлигимиз фактини инкор қилиб бўлмайди, агар кучсиз мамлакат ҳарбий блока қўйишлар эди, бу мамлакат бундан ҳечқандай фойда қўрмайди. Унинг зиммасига ифос иш юзлаб қўйиладилар...».

Эрон мажлисининг депутати Комшоний айтган бу гапларга қўйишмай бўлмайди. Эроннинг муайян ажабий доираларининг маифаатларига мос бўлиб тушадиган Бағдох пактига қўйишганлиги Эрон халқининг тўр маифаатларига эидир ҳамда Эрон учун ҳечқандай яхши оқибатлар келтирмайди.

М. ПИКУЛИН,
иқтисодий фанлар кандидати.

АҚШ президенти Эйзенхауэрнинг баёноти

НЬЮ-ЙОРК, 26 октябр. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги хабар беради: тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Женевадаги кенгаши муносабати билан президент Эйзенхауэр қўйидаги баёнотни қилди:

«Давлат секретари Даллес ва мен бундан уч ой муқаддам Франция, Буюк Британия ва Совет Иттифоқи раҳбарлари билан биргаликда Женевада учрашган эдик. Мақсад, кенгашини очган вақтда айбўт ўганимлик, «бизнинг мас'улиятимизда бўлган проблемаларни қонсудга ҳал қилишни мўкин қилиб қўйиладиган янги руҳ вужудга келтириш»дан иборат эди.

Жаҳон бў янги руҳ вужудга келтирилди, деб ўйид қилмоқда.

Брок, мен қайтиб келганимдан кейин Америка халқига айтганимдек, «қат'ий синов» ташқи ишлар министрлари бизнинг Женева директиваларини асослашди шу проблемалар билан конкрет равишда шўгулланганга киринганларидан бошланади. Бу проблемалар учун бизнинг мадакатларимиз жавобгарлиги ўз зиммаларига олганлар ва бу проблемалар ҳал қилишга турар экан, кескинлик ва ҳавф туғдираведалар.

Шу йил июль ойида биз тўхтатиб қўйган ишнинг давом этдиrhoқ учун тўрт ташқи ишлар министрлари эртага Же-

Жанубий Вьетнам республика деб э'лон қилинди

ЛОНДОН, 26 октябр. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Сайгондан олиб берган хабарига қараганда, Нго Динь Дьем

непада учрашдилар. Мозомки мана шу янги руҳ ҳақиқатдан мажбур экан, улар топилиши мўкин бўлган йўллари изладилар. Европа хавфсизлиги доирасида Германияни қайта бириштириш шу тадбирларнинг энг мўҳимидир.

Бу масалаларда давлат секретари Даллес билан бир фикрдамиз. Биз бу масалаларни қўп мўҳома қилдик, кейинги икки ҳафта мобайнида у билан мис Фарм мамлакатларининг Женевада тутадиган позицияларини ва қиладиган тақлифларини икки марта биргаликда қўриб чиқдик. Бу позициялар ва тақлифлар адолатли тинчлик, хавфсизлиги мустаҳкамлашга ва ҳаммаининг форовон бўлишига ёрдам бериши мақсадини қўзда тутиди. Улар ярашсин ва қоллишининг чинакам руҳини ас эйтириладилар. Агар Совет Иттифоқи ҳам шу руҳда иш қўрадиган бўлса, катта муваффақиятларга эришиш мўкин бўлади. Шахсан меннинг ўйимд шундайлар ва мен аминдирки, Америка халқининг ўйиди ҳам шундайлар.

Биз ҳаммаи Женевадаги воқияларни диққат билан кузатиб турамыз, чўнки бу воқиялар «Женева руҳи»нинг ҳақиқатан ҳам чинакам ўзгаришдан иборатми, йўқми эканлигини ва унинг бутун дўнб ташнада билан қўтаётган тинч тараққиётга ҳақиқатан ҳам олиб келиши ёки келмаслигини қўп жиҳатдан қўрсатади.»

ақияда ўтказилган «референдум» натижасига асосланиб, бўгун Жанубий Вьетнам республика деб э'лон қилган.

Тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Женева кенгашида қатнашадиган Совет делегацияси Берлиндан жўнаб кетди

БЕРЛИН, 26 октябр. (ТАСС). Тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Женева кенгашида қатнашадиган ва СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва Ташқи ишлар министри В. М. Молотов бошчилигидаги Совет делегацияси йўл-йўлакай Берлинда бўлиб, бўгун бўердан Женевага жўнаб кетди.

В. М. МОЛОТОВ ЖЕНЕВАГА КЕЛДИ

ЖЕНЕВА, 26 октябр. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи ишлар министри В. М. Молотов, шўнингдек совет делегациясининг а'золари А. А. Громико, Совет Иттифоқи маршали В. Д. Соколовский, С. А. Виноградов, Г. М. Пушкин, делегация масалатчилари тўрт давлат ташқи ишлар министрлари кенгашида қатнашмоқ учун бўгун Женевага келдилар.

Женеваининг Куантрон аэродромида В. М. Молотов ҳамда совет делегациясининг а'золарини Швейцария федерал ҳўкуматиининг вакили — Швейцария сиёсий департаменти протокол бўлимининг бошлиғи А. Доминиче, Женева кантони ҳўкуматиининг бошлиғи Ф. Перрер, Женева шаҳрининг мэри Л. Бийи, шўнингдек Бирланган Миллатлар Ташкилоти Европа бўлимининг директори А. Пелат кўтиб олдилар.

Белгиларини тўрт давлат ташқи ишлар министрлари кенгашининг бош секретари В. Я. Ерофеев, СССРнинг Швейцариядаги вакили П. И. Ершов, Женевадаги Хитой-Америка музокараларидаги Хитой Халқ Республикаси вакили элчи Ван Бин-нань, Хитой Халқ Республикаси, Чехословакия, Венгрия, Руминия, Болгария дипломатик миссияларининг бошлиқлари ҳам кўтиб олдилар.

Аэродромда В. М. Молотов қўйидаги баёнотни берди:

Эртага тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг кенгаши очилади. Мен ўз қоллегаларим — Англия, Франция ва АҚШ ташқи ишлар министрлари билан Женевада яна учрашувимдан хўрсандим.

Биз мўҳим масалаларни мўҳома қилишимиз керак. Биз ҳўкуматлар бошлиқларининг топиригига биноан, Европа хавфсизлиги ва Германия масаласини, қўруқсизлигини масаласини ҳамда Шарқ билан Фарб ўртасида алоқаларни ривожлантириш масаласини мўҳома қиламыз.

Ҳўкуматлар бошлиқларининг Женева кенгашидан кейин Женева руҳи ҳақида кўп тапирилгандан бўлиб қолди. Шундай бўлиши ҳам табиийдир. Женева руҳида иш олиб бориш — халқаро кеескинлики қамайтиришга ёрдам бериш, тинчлигини мустаҳкамлашга ёрдам бериш демасдик. Кенгаши қатнашчилардан «сўзсуз муносабатлар урушишга хотима беришга ҳамда давлатлар ўртасидаги муносабатларда ўзаро ишонч ўрнатилишига ёрдам беришга астойдил иштирокчи ҳарбир қисмига рўй ҳажжонлантиришга масалалар устида ба-маслаҳат қарорлар қабул қилмоқ учун куч ва гайрат сарф қилулар, деб кутмоқдалар.

Совет делегацияси ҳам кенгашида халқларнинг истас-орзуларига мос бўлиб тушадиган ижабий натижаларга эришишга ёрдам бермоқ учун ўзининг қўлидан келган ҳамма чораларни қўради.

Женева аҳолисини ва ҳўкумат ма'муруларини, шўнингдек Швейцария ҳўкуматиини чин қўнгилдан табриклашга ижозат берингиз.

Германия Демократик Республикаси ҳўкуматидан кузатувчи-лар делегацияси Женевага келди

ЖЕНЕВА, 26 октябр. (ТАСС). СССР, АҚШ, Англия ва Франция ташқи ишлар министрларининг бўлигидан кенгаши муносабати билан Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министрларининг статс-секретари Георг Ханке бошчилигида Германия Демократик Республикаси ҳўкуматидан тайинланган кузатувчилар делегацияси кеча кечқурун Женевага келди.

Польшада Америка разведкасининг агентлари устидан ҳўкм чиқарилиди

ВАРШАВА, 26 октябр. (ТАСС). Франкфурт-майи районида (Фарбий Германия) бўлган Америка разведка марказининг бир гуруҳа агентлари устидан Варшавада айбланувчиларнинг Польша Халқ Республикаси қарши жинийи ишлар қилганлиги тўла равишда асотиб бўлди.

Суд сулдуланич 9. Агақийини 13 йил тўрмомада қамалга, 10. Романскийни 10 йил, М. Козловскийни 7 йил, А. Зайончини ва Р. Врубельни 6 йил тўрмомада қамашга ҳўкм қилди.

Хитой халқ кўнгиллилари дивизияларининг Кореядан олиб чиқилиши

ПХЕНЬЯН, 26 октябр. (ТАСС). Корея Марказий телеграф агентлиги хабар беради: хитой халқ кўнгиллиларининг олти дивизиясини Кореядан олиб чиқиш тамомида. Бўгун чегарадаги Синьйажу пунктидан ўз юртига жўнаб кетаётган хитой халқ кўнгиллиларининг кейинги саста-таси кўтиб кетди.

10 — 26 октябр ўртасидаги даврда Кореядан 63.257 ҳарбий хизматчи, 1.568 тўп, шўнингдек бошқа қўроқ-яроғ ва ўқдорлар олиб чиқилди.

Кореяда қаран битими тузилгандан кейин Шимолий Кореядан хитой халқ кўнгиллиларининг жам'и 19 дивизияси олиб чиқилди.

БМТ Бош Ассамблеясининг X сессияси

25 октябрдаги ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 26 октябр. (ТАСС). Бирланган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг кеча бўлиб ўтган ялпи мажлисида унинг комитетлари томонидан Ассамблеяга тақдим этилган тўрт резолюция проекти кўриб чиқилди.

Иқтисодий ва молия масалалари комитетининг Бирланган Миллатлар Ташкилотиининг Кореяни тиклаш оралиги бош директорининг доклади тўғрисидаги резолюция проекти бўйича Совет Иттифоқи делегацияси преамбуласининг Бош Ассамблеясининг бу масала юзасидан чиқарган илгариги резолюциялари ҳақида тапирилган биринчи абзацни ҳамда резолюция қисмининг бош директорга қилинган иш учун минаядорчилик билдирилган биринчи параграфини алоҳида-алоҳида овозга қўйишни тақлиф этди. Ма'лумки, Совет Иттифоқи ва бошқа бирганди мамлакатлар фақат Жанубий Кореядагина иш олиб бортган бу органининг барпо қилинишига қарши бўлиб чиққан эдилар. Преамбуласининг биринчи абзацига қарши беш делегация, резолюция қисмининг биринчи параграфига қарши 8 делегация овоз берди. Резолюция, 8 делегация бетараф қолгани ҳолда, умуман қабул қилинди.

Ҳам тараққий қилган мамлакатларга техника ёрдами қўрсатиш тўғрисидаги резолюция овозга қўйилмасдан қабул қилинди.

Сўнгра Ассамблея социал, гуманитар ва маданият масалалари комитети томонидан Бирланган Миллатлар Ташкилотиининг қорқоларини бўйича олий коммисарининг доклади юзасидан тақдим этилган резолюция кўриб чиқилиши кирди.

Овозга қўйишдан олдин Польша Халқ Республикасининг вакили Любенский сўз олди, Польша Халқ Республикасининг делегацияси бу резолюция проекти овозга қўйиладиган бетараф бўлиб қолади, деб айтди.

У та'кидлаб дедикки, қорқолар масаласини ҳал қилишда ихтиёрийлик принципини асосдан уларнинг ватанларига репарация қилинганлигини рағбатлантириш принципини асосий принцип бўлиши лозим. Резолюция проектида бу принцип қўрсатилмаган ва қорқоларга қўйиш таъйиқ ўтказилаётганлиги ва уларнинг ватанларига қайтишларига тўқилиш қилиш мақсидида улар ўртасида сохта пропаганда олиб борилаётганлиги ҳўхобга олинмаган.

Ассамблеяга тақдим этилган резолюция проектини ёқлаб 43 делегация овоз берди, 15 делегация бетараф қолди.

СССР вакили Ю. Ю. Матулин овоз бериш сабаблари устида сўзга чиқиб айтдики, тарчи иккинчи жаҳон уруши тамом бўлгандан бери 10 йилдан кўпроқ вақт ўтган бўлса ҳам, уруш натижасида вужудга келган проблема, яъни қўчириб олиб кетилган кишилар ва қорқолар проблемаси ҳали ҳам тўла равишда ҳал қилингани йўқ, қўчириб олиб кетилган кишилар ва қорқоларнинг кўп қисми ҳўзирги вақтгача ўз ватанидан ажратилиб қўйилган ҳолда турибди, қўйишга ҳўнўқлардан маҳрум этил-

СИЁСИЙ КОМИТЕТДА

НЬЮ-ЙОРК, 26 октябр. (ТАСС). Сиёсий комитетнинг кечаги мажлиси атом энергиясида тинч мақсадларда фойдаланиш масалалари бағишланган эди. Мажлисида Хинистон делегациясининг бошлиғи Криш-на Менон нутқ сўзлади. Унинг нутқи билан биринчи комитетда атом энергиясида тинч мақсадларда фойдаланиш масаласи юзаси-

Австрия парламенти Австриянинг бетарафлиги ҳақидаги қонунни ма'қуллади

ВЕНА, 26 октябр. (ТАСС). Бўгун Австриянинг бетарафлиги тўғрисидаги федерал конституцион қонун проектини мўҳома қилмоқ учун Австрия парламентининг мажлиси бўлди. Бу масала юзасидан депутат Принке (Австрия Халқ Партияси) сўзга чиқди. У, қонун проекти текстини ўқиб асотибди